

ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ
100 ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ
ΟΙ ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ 1955-1972
Αυτή την Κυριακή το **4ο CD**

ΦΡΑΝΣΙΣ ΦΟΡΝΤ ΚΟΠΟΛΑ
ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΕΣ ΧΩΡΙΣ ΑΥΡΙΟ
★ ΜΑΤ ΝΤΙΛΟΝ ★ ΤΟΜ ΚΡΟΥΖ ★
ΠΑΤΡΙΚ ΣΟΥΕΪΖΙ

ΒΗΜΑDECO

Ιστορία στη Λογοτεχνία
Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΣΕΙΡΑΣ
Ο κύριός μου Αλκιβιάδης
ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ Σ. ΒΛΑΧΟΥ

ΒΗΜΑGΑΖΙΝΟ • TV GUIDE • ΑΝΑΠΤΥΞΗ • ΒΗΜΑ2 • ΒΗΜΑ SCIENCE ΤΙΜΗ €2 (ΕΚΔΟΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ €4)

Β' ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.: ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΤΑΥΡΟΣ Π. ΨΥΧΑΡΗΣ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
Ετος ιδρύσεως 1922
Ετος ΠΖ' - Αριθ. 15390

ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ 2008
† ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ, Α' Μαθηταί, Ζήνωνος και Ζηνά
Ανατολή 06.03 - Δύση 20.51, Σελήνη 19 ημερών

© ΤΟ ΒΗΜΑ
Εκδίδεται από τον Δημοσιογραφικό
Οργανισμό Λαμπράκη Α.Ε.

Κεντρικά γραφεία: Μιχαλακοπούλου 80, Αθήνα 115 28
☎ 211 365.7000 E-mail: tovima@dolnet.gr
Internet: http://www.tovima.gr

Νέα πρόταση από Νίμιτς για «Βόρεια Μακεδονία»

• Σελ. Α33

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο Δ. Σιούφας «ράβει κοστούμι» στον Κ. Καραμανλή

• Σελ. Α28

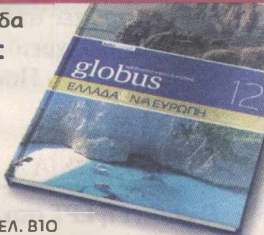
ΠΑΣΟΚ

Θα πολεμήσουν τη φτώχεια στο... Λαγονήσι

• Σελ. Α25

ΒΗΜΑcosmos

Αυτή την εβδομάδα
ο 12ος ΤΟΜΟΣ
ΕΛΛΑΔΑ
στα περίπτερα
με τιμή 9,90 ευρώ
globus
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. Β10

Διάλογος για την αναγέννηση της πολιτικής Ωρα για αλλαγή!

■ Το σκάνδαλο Siemens δείχνει τα όρια του πολιτικού συστήματος ■ Τα επόμενα ονόματα φοβούνται ΝΔ και ΠΑΣΟΚ ■ Ποιος κινεί τα νήματα των αποκαλύψεων ■ Το «μαύρο ταμείο» των Γερμανών και οι καταβολές στα κόμματα ■ Ο ρόλος των Αμερικανών

Την ώρα που οι αποκαλύψεις αλλά και οι φημολογίες για το σκάνδαλο της Siemens σκορπούν πανικό στα επιτελεία των κομμάτων, καθίσταται προφανές ότι το ισχύον πολιτικό σύστημα έχει φθάσει στα όριά του. Πολλοί εκτιμούν ότι μπορεί να επαναληφθεί το ανάλογο της Ιταλίας και να οδηγηθούμε σε γενικότερη κατάρρευση του κοινοπολιτικού σκηνικού. Όλο και περισσότερα στοιχεία φαίνεται να συνδέουν

το «μαύρο ταμείο» των Γερμανών με τα ταμεία των κομμάτων, ενώ ερωτήματα διατυπώνονται για τα κέντρα που τροφοδοτούν τη δημοσιότητα με τις σχετικές φήμες και πληροφορίες. Ήδη πάντως διατυπώνεται από διάφορες πλευρές το αίτημα μιας «νέας Μεταπολίτευσης», η ανάγκη για μια αναγέννηση της πολιτικής. «Το Βήμα» ανοίγει ευχαρίστως τις σελίδες του στον διάλογο.

ΓΡΑΦΟΥΝ
ΑΝ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ
Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ
Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

• Σελ. Α4-14

■ Με ευκολογία απάντησε στην κρίση η σύνοδος κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης Η ακρίβεια καθυστερεί τις εκλογές

Ναυαγεί το σχέδιο του κ. Κ. Καραμανλή για διπλές εκλογές την άνοιξη του 2009, μετά τις εκτιμήσεις του οικονομικού επιτελείου ότι η παγκόσμια οικονομική κρίση θα διαρκέσει ως τις αρχές του επόμενου έτους. • Σελ. Α16-18

Αρχισαν εκπώσεις στα ακίνητα **Ανάπτυξη**

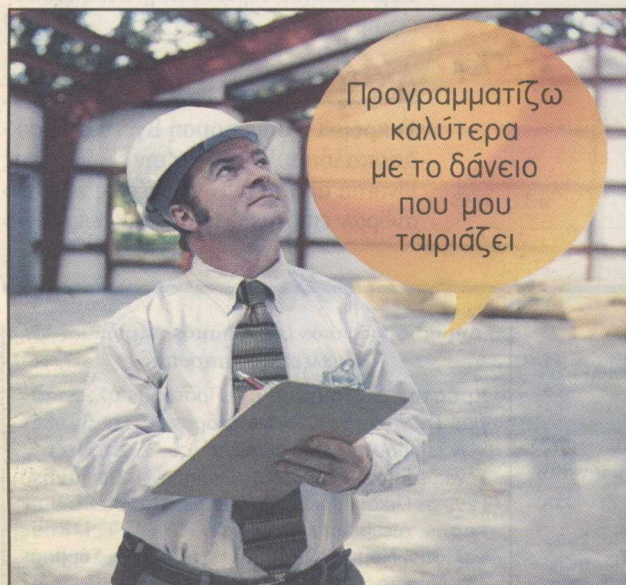
ΤΟ ΤΕΛΜΑ

Του ΣΤΑΥΡΟΥ Π. ΨΥΧΑΡΗ

Ο ιδρυτής της Νέας Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής δημοσίως είχε χαρακτηρίσει την Ελλάδα «ένα απέραντο φρενοκομείο». Σε ανεπίσημες συζητήσεις έλεγε ότι η χώρα αυτή είναι «ένα καφενείο» και, μάλιστα, προσέθετε: «ένας ελληνικός καφενές»...

Οι καιροί άλλαξαν. Και ήδη αναζητείται ο ηγέτης που θα αντιληφθεί ότι η Ελλάδα έχει μεταβληθεί σε μια λίμνη. Στα λιμνάζοντα νερά της επιπλέουν όλο και λιγότερο φορείς και διεκδικητές

Συνέχεια στη σελίδα Α2

Προγραμματίζω καλύτερα με το δάνειο που μου ταιριάζει

ASPIS ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ

ανοικτό επαγγελματικό

Εξασφαλίστε οικονομική ρευστότητα με το δάνειο ASPIS ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ που σας προσφέρει:

- Ανταγωνιστικό επιτόκιο, από τα χαμηλότερα της αγοράς.
- Τριμηνιαία καταβολή τόκων και αποπληρωμή του κεφαλαίου όποτε επιθυμείτε.
- Δυνατότητα σταδιακών εκταμιεύσεων, ανάλογα με τις ανάγκες σας.

Επισκεφθείτε τον επιχειρηματικό σας σύμβουλο σε ένα από τα 72 καταστήματα της ASPIS BANK ή τηλεφωνήστε στο 801 801 2000 και κάντε το έξυπνο βήμα προς την επαγγελματική σας επιτυχία.

© ASPIS Phone 801 801 2000 ή από κινητό 210 9986200

ASPIS BANK
αγκαλιάζει τη ζωή μας

www.aspisbank.gr

ΤΟ ΤΕΛΜΑ

Συνέχεια από την πρώτη σελίδα

της εξουσίας. Η πολιτική ζωή της χώρας μοιάζει με ένα απέραντο τέλμα στο οποίο βυθίζονται πρωταγωνιστές και κομπάρσοι, αποσυντίθεται ένα πεπαλαιωμένο πολιτικό σκηνικό.

Οι συζητήσεις γύρω από τη δήλωση Σημίτη και την αντίδραση Παπανδρέου, οι φλυαρίες περί αντάρτικου βουλευτών που δεν υπάρχει και περί διαγραφών που δεν γίνονται κλπ., όλα αυτά έχουν εξααντλήσει την υπομονή των πολιτών.

Κανένας δεν μπορεί να ενδιαφέρεται για τις εσωτερικές διαμάχες είτε στους κόλπους της κυβερνήσεως είτε στις τάξεις της Μείζονος Αντιπολιτεύσεως, ενόσω τα προβλήματα του λαού παραμένουν άλυτα. Επιπλέον, οι έρευνες Κοινής Γνώμης δείχνουν ότι η εμπιστοσύνη των πολιτών στα «ονόματα» έχει εξανεμισθεί. («Ποιον κρίνετε ότι είναι ο καλύτερος;». «Ούτε τον έναν ούτε τον άλλον!..».)

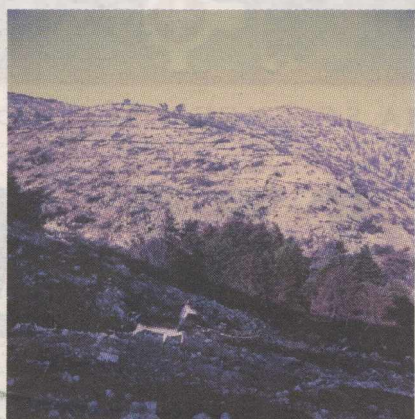
Είναι προφανές ότι μόνο αν η Αξιωματική Αντιπολίτευση διατυπώσει συγκεκριμένες προτάσεις για τα ζέοντα προβλήματα μπορεί να αναθερμανθεί το ενδιαφέρον του λαού για πολιτική και πολιτικούς.

«Το Βήμα» ανοίγει τις σελίδες του για έναν πλατύ και ειλικρινή διάλογο με στόχο την αναγέννηση της Πολιτικής. Τρεις γνωστοί πολιτικοί, οι πρώην υπουργοί Τάσος Γιαννίτης και Πέτρος Ευθυμίου και ο τ. πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς Νίκος Κωνσταντόπουλος, καταθέτουν σήμερα τις δικές τους προτάσεις.

Ο διάλογος θα συνεχισθεί και θα αποδώσει. Διότι η φύση απεχθάνεται το κενόν!

Το Βήμα εν τάχει...

BHMagazino

JAMES HE
ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ
ΠΑΡΝΗΘΑ
ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΤΑ
ΡΟΜΠΕΡΤΟ
ΛΑΒΙΑΝΟ

Πλανήτης Πάρνηθα

Εναν χρόνο μετά την ασύλληπτη καταστροφή επιχειρείται ένα οδοιπορικό στο μέρος όπου κάποτε υπήρχε εθνικός δρυμός και τώρα έχει μετατραπεί σε τοπίο με ακραίες αντιφάσεις.

● BHMagazino

Το τέλος του πετρελαίου

Κανείς δεν ξέρει ακριβώς πότε, όμως είναι βέβαιο ότι το πετρέλαιο κάποτε θα τελειώσει. Οι επιπτώσεις στην οικονομία και την κοινωνία μας θα είναι τεράστιες. Πόσο έτοιμοι είμαστε για την αλλαγή.

● BHMA Science

ΠΟΛΙΤΙΚΑ

Ποιοι εξοργίζουν τον κ. Αλογοσκούφη. Τα σενάρια ανασχηματισμού προκαλούν τον θυμό του υπουργού Οικονομίας, ο οποίος κάνει λόγο για μωροφιλόδοξους που τον «ανασχηματίζουν». A26

Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν τον διχασμό. Στα δύο οι ψηφοφόροι του ΠαΣοΚ εξαιτίας της εσωκομματικής σύγκρουσης. Αγνωστες οι προθέσεις όσων διαφωνούν με την απόφαση διαγραφής του κ. Σημίτη. A30

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ

Αμήχανοι οι «27» της ΕΕ μπροστά στο ιρλανδικό «όχι». Χωρίς αποφάσεις η σύνοδος κορυφής μετά την άρνηση των Ιρλανδών να εγκρίνουν τη Συνθήκη της Λισαβόνας. A32

«Καμπανάκι» για το όνομα της πΓΔΜ. Οι Αμερικανοί πιέζουν για έναν τελευταίο και ουσιαστικό γύρο διαπραγματεύσεων Αθήνας - Σκοπίων. Τι θα κριθεί μεθαύριο στη συνάντηση Μπακογιάννη και Ράις στο Βερολίνο. A33

ΚΟΣΜΟΣ

Ο Σαρκοζι ξαναβάζει τη Γαλλία στο ΝΑΤΟ. Τι αλλάζει με το νέο δόγμα του γάλλου προέδρου, οι όροι που έθεσε στην Ατλαντική Συμμαχία. A36

Πόσο θα κρατήσει η εύθραυστη ανακωχή στη Γάζα. Ισραήλ και Χαμάς παραμένουν σε κατάσταση συναγερμού, παρά την κατάπαυση του πυρός. A38

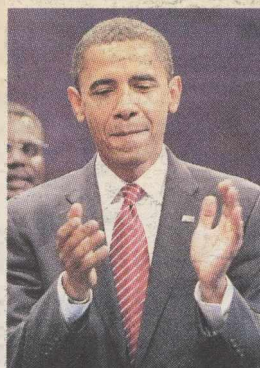
Γράφουν

I. Κ. Πρετεντέρης	Σελ. A8
P. Σωμερίτης	Σελ. A28
I. Καρτάλης	Σελ. A32
A. N. Μαρωνίτης	Σελ. A56
I. Μαρίνος	Σελ. A58
Γ. Ρωμαίος	Σελ. A58
Διόδωρος	Σελ. A62

Η πολιτική ασυλία της διαφθοράς

Τη διαφθορά στην Ελλάδα συναποτελούν τρία διαφορετικά μεταξύ τους προβλήματα. Και τα τρία επηρεάζουν την καθημερινότητά μας. Και για τα τρία αυτά προβλήματα ευθύνονται σήμερα οι πολιτικοί μας. ● Νέες Εποχές

Παγκόσμια... ομπαμολατρία!

Ο χριστιανός, μουσουλμανικής καταγωγής, Αμερικανός από πατέρα Κενυάτη Μπαράκ Ομπάμα είναι το μεγάλο φαβορί για Ευρωπαίους, Αφρικανούς και Ασιάτες ενώ θετικά σχόλια έχουν κάνει ο Καντάφι και ο Κάστρο! ● A34-35

ΜΑΜΜΑ ΜΙΑ στη Σκόπελο

Εντυπώσεις από τα γυρίσματα στο ελληνικό νησί: τα δρακόντεια μέτρα ασφαλείας από τη μία και το κλίμα ανεμελιάς από την άλλη έκαναν τις ημέρες εκείνες αξέχαστες για τους ηθοποιούς αλλά και για τα μέλη της παραγωγής. ● ΒΗΜΑ2, σελ. 2-3

Κυριακή με την Πανδώρα

Το ίδρυμα του... Τζέφρι ● Σελ. A64

ΒΗΜΑτοδότης

Οι φωνές της Ντόρας ● Σελ. A66

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Απονευρώνουν την Αρχή κατά του μαύρου χρήματος. Νομοσχέδιο για υποβάθμιση της υπηρεσίας καταπολέμησης του οικονομικού εγκλήματος, απομακρύνεται και ο «ενοχλητικός» πρόεδρος κ. Γ. Ζορμπάς. A40

Μαθηματικά και Εκθεση ρίχνουν τις βάσεις. Περίπου 7.000 θα είναι οι θέσεις που θα μείνουν εφέτος κενές στα περιφερειακά ΤΕΙ της χώρας. A41

Χάος στις εφημερίες το καλοκαίρι. Ενα «αγκάθι» για τα νοσοκομεία, καθώς το Ελεγκτικό Συνέδριο αρνείται την πληρωμή γιατρών με το επιχείρημα ότι εργάζονται επιπλέον ώρες παράτυπα. A43

Το Κτηματολόγιο της ταλαιπωρίας. Για να τηρηθεί η προθεσμία του Σεπτεμβρίου πρέπει να διεκπεραιώνονται περίπου 45.000 υποθέσεις ημερησίως. A44

Καταργείται η θρονική εορτή της Εκκλησίας της Ελλάδος. Ανοιγμα Ιερώνυμου προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο. A45

Οι φωτιές έφεραν (και) κατάθλιψη. Οι περυσινές πυρκαϊές άφησαν σημάδια στην ψυχική υγεία των κατοίκων και κλόνισαν την εμπιστοσύνη τους στους θεσμούς. A48

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Φτωχή η θερινή μεταγραφική κίνηση. Ποιους παίκτες απέκτησαν ήδη και σε ποιες θέσεις χρειάζονται ενίσχυση ο Ολυμπιακός, ο Παναθηναϊκός και η ΑΕΚ. A52

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Οφθαίνι η ΕΡΤ στο Euro. Προχειρότητες, κακή οργάνωση και... μαργαριτάρια συνθέτουν το σκηνικό της μετάδοσης του Ευρωπαϊκού Πρωταθλήματος Ποδοσφαίρου. A59

ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τι κρύβει η σύγκρουση Βγενόπουλου - Δασκαλόπουλου. Μετά την εξαγορά της Vivartia από τη MIG οι σχέσεις των δύο ανδρών επιδεινώνονταν συνεχώς. B4-5

ΤΟ ΒΗΜΑ
Ιδρυτής: Δημήτριος Λαμπράκης
■ Έτος ιδρύσεως 1922 ■ Έτος ΠΖ
■ Αριθ. φύλλου 15390
■ Πολιτική και Οικονομική εφημερίδα
■ Εκδίδεται από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη Α.Ε.

Γραφεία: Μιχαλακοπούλου 80, Αθήνα 115 28 Email: tovima@dolnet.gr Internet: <http://www.tovima.gr> Τηλ. κέντρο: 211 365.7000 Κωδικός ΕΛΤΑ: 2696
ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, η κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλα, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Πρόεδρος του ΔΣ: Χρήστος Δ. Λαμπράκης Εκδότης - Διευθυντής: Σταύρος Π. Ψυχάρης

Αναπληρωτής Διευθυντής: Χρήστος Μεμής. Διεύθυνση Συντάξεως: Γιάννης Καρτάλης, I. Κ. Πρετεντέρης. Αρχισυντάκτες: Λευτέρης Γιαννακόπουλος, Ζήσης Καραβάς, Ζώης Τσώλης, Γιώργος Παπαϊωάννου, Νίκος Μπακουνάκης. Διευθυντής περιοδικών: Στέλιος Σοφιανός. Σύμβουλος Εκδόσεως: Λ. Ζενάκος

Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη ΑΕ
Εκτελεστική Επιτροπή:

Χρήστος Δ. Λαμπράκης, Πρόεδρος ΔΣ, Σταύρος Π. Ψυχάρης, Αντιπρόεδρος ΔΣ και Διευθύνων Σύμβουλος, Π. Καψής, μέλος ΔΣ, Στ. Νέζης, Γενικός Επιχειρησιακός Διευθυντής, Ν. Πειφάνης, Γενικός Οικονομικός Διευθυντής, Πάνος Στ. Ψυχάρης, Διευθυντής Ψηφιακών Μέσων, Τ. Ι. Κουταλίδης, Νομικός Σύμβουλος, I. Μάνος, Σύμβουλος Διοικήσεως.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ωρα
για
αλλαγή

**Το σκάνδαλο
Siemens δείχνει
τα όρια
του πολιτικού
συστήματος**

Η πολιτική ζωή της χώρας μοιάζει με ένα απέραντο τέλμα στο οποίο βυθίζονται πρωταγωνιστές και κομπάρσοι. Το πεπαλαιωμένο πολιτικό σκηνικό, αυτό που προέκυψε με τη Μεταπολίτευση του 1974 και επαναδιατυπώθηκε τη δεκαετία του 1990, αποσυντίθεται με ταχείς ρυθμούς. Η αδυναμία της κυβέρνησης και της αξιωματικής αντιπολίτευσης είναι προφανής. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο «Το Βήμα» θεωρεί ότι επιβάλλεται ένας ευρύς και ειλικρινής διάλογος για την αναγέννηση της πολιτικής. Τρεις γνωστοί πολιτικοί, οι πρώην υπουργοί του ΠαΣοΚ κκ. Αν. Γιαννίτσης και Π. Ευθυμίου και ο πρώην πρόεδρος του Συνασπισμού κ. Ν. Κωνσταντόπουλος, καταθέτουν σήμερα τις εκτιμήσεις και τις προτάσεις τους.

Σε αναζήτηση διεξόδων

ΤΟΥ ΑΝ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΗ

Το πολιτικό σύστημα βρίσκεται στο Τρίγωνο των Βερμούδων. Η πολιτική, δηλαδή τα προβλήματα που βασανίζουν έναν κόσμο ολόκληρο που παλεύει για μια καλύτερη προοπτική, υποσκελίστηκε από αποκαλύψεις για προσωπικό χρηματισμό, διαφθορά, αφανή προσωπικά οφέλη από όσους εμπλέκονται στη δημόσια διαχείριση. Όλα αυτά όμως είναι η αντίστροφη όψη μιας δεύτερης πραγματικότητας. Πιο αφανούς, αλλά και πολύ ορατής: μιας επιτάχυνσης των «άνισων λειτουργιών» και μιας επικίνδυνης διάβρωσης της δημοκρατίας, των θεσμών, των «κανόνων παιχνιδιού». Μιας αποκάλυπτης εύνοιας της πολιτικής απέναντι στη συσσώρευση αθέμιτων θεαματικών κερδών, περιουσιών και ανεξέλεγκτης εκμετάλλευσης, χωρίς διασφάλιση κοινωνικών ανταλλαγμάτων (επενδύσεις, απασχόληση).

Πώς προχωράμε; Πώς από την καρικατούρα της πολιτικής επιστρέφουμε στην πολιτική; Και μάλιστα σε μια φάση στην οποία απλώνεται απειλητικά μια πρωτόγνωρα δύσκολη παγκόσμια συγκυρία.

1 Η νοσηρότητα των θεσμών

Η νοσηρή πραγματικότητα της πολιτικής που βιώνει ο κάθε πολίτης έχει πάψει να είναι πρόβλημα θεσμών. Θεσμούς έχουμε πολλούς, και συχνά εξαιρετικούς. Οι θεσμοί αυτοί όμως με όλο και πιο εμφανή τρόπο έχουν πλέον μετατραπεί σε παραμορφωτική βιτρίνα, πίσω από την οποία διαπιστώνει κανείς έναν ωκεανό ανισοτήτων στη χρησιμοποίηση ή στην καταπάτησή τους, ανάλογα με το ποιους και τι αφορούν. Παραβιάζονται και στρεβλώνονται στην εφαρμογή τους κατ' εξοχήν από εκείνους που εκλέγονται και πληρώνονται από τους φορολογουμένους για να διασφαλίζουν τη λειτουργία τους. Σε όλα τα επίπεδα εξουσίας και διοίκησης, σε όλα τα επίπεδα οικονομικής δράσης, σε όλα τα επίπεδα οποιασδήποτε συναλλαγής. Και αυτό απλώνεται συνεχώς και καθορίζει την अपάράδεκτη ποιότητα της πολιτικής παντού. Σε επίπεδο κυβέρνησης και αντιπολίτευσης. Στην κοινωνική πολιτική, στην οικονομία, στη δικαιοσύνη, στην υγεία. Παντού. Πώς αλλάζει; Ισως από κάτω προς τα πάνω. Όταν ευρύτερες ομάδες πολιτών αποφασίσουν ότι θα δώσουν και αυτοί τη μάχη απέναντι στους κίβδηλους «θεσμοφύλακες» – στην καθημερινή τους πρακτική. Όταν σε κάθε χώρο στηριχθούν πρακτικές που ξαναφέρ-

νουν τη χώρα πιο κοντά στα ευρωπαϊκά πρότυπα θεσμικής λειτουργίας.

2 Κοινωνικές ανισότητες και πολιτικά στερεότυπα

Στις σημερινές συνθήκες ένας ολόκληρος κόσμος που με δυσκολίες ζούσε στο όριο κλυδωνίζεται. Σε φάση οικονομικής κρίσης επιδείνωση των οικονομικών ανισοτήτων σημαίνει μετατροπή τους σε φτώχεια και κοινωνική απελπισία. Με πολλές κοινωνικές, πολιτικές και πρακτικές προεκτάσεις.

Ανισότητα και φτώχεια δεν είναι μόνο το αποτέλεσμα ηθελμένων συντηρητικών επιλογών. Είναι και αποτέλεσμα μιας «προοδευτικής» πολιτικής αντίληψης, που με αρτηριοσκληρωτική εμμονή σε παραδοσιακές συνταγές αδυνατεί να απαντήσει πειστικά στα σύνθετα προβλήματα του συνδυασμού ακρίβειας, ανταγωνιστικότητας, ενεργειακών και περιβαλλοντικών πιέσεων. Αδυνατεί να διεκδικήσει την εξουσία για να δώσει άλλες λύσεις. Για αυτό και η κοινωνία δυσπιστεί απέναντι σε πολιτικά νεφελώματα περί ανισοτήτων και κοινωνικών πολιτικών που δεν μπορούν να έχουν αντίκρισμα. Το αισθητήριο του απλού ανθρώπου είναι πιο ισχυρό από το αναισθητικό των κομφορμιστικών κλισιέ.

3 Η πορεία προς τα οικονομικά αδιέξοδα

Λέγεται ότι στην πολιτική δεν υπάρχουν

“Υπάρχει κόσμος που πληρώνει με επώδυνο τρόπο τα αδιέξοδα που η πολιτική δημιούργησε και τα οποία πρέπει να ανατραπούν”

ΤΟΥ Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Η έξοδος από την κρίση

Ολα είναι γνωστά και όλα έχουν ειπωθεί για την κρίση πολιτικού συστήματος και ελληνικής κοινωνίας. Καιρός πια να τελειώνουμε με τις ασκήσεις πολιτικής υποκρισίας, κομματικής ρητορείας και κυβερνητικής αλαζονικής αυταρέσκειας. Παρά τις συνηματολογίες περί «αλλαγής», «εξοχρονισμού», «μεταρρυθμίσεων» και «ανανέωσης», ο νοσηρός δημόσιος βίος ανακυκλώνει νεολαϊκισμούς, νεοαρχηγισμούς και νεοκομματισμούς. Τα συμπτώματα πολιτικού εκφυλισμού, κοινωνικού μιθριδατισμού, θεσμικής ανεπάρκειας και επικοινωνιακών μεταμφιέσεων είναι έντονα και καθημερινά.

Αρκετός ιστορικός χρόνος χάνεται την ώρα

που τραγουδάμε κομματικά εμβατήρια και μηρυκάζουμε μικρολογίες, ασημαντότητες και ανούσιες εμμονές. Η διαφορετική εποχή και η διαφορετική ελληνική κοινωνία δεν εκφράζονται από το υπάρχον πολιτικό σκηνικό.

● Η διεθνής οικονομική κρίση έφερε στην επιφάνεια τα οξέυτα διαρθρωτικά προβλήματα της δημοκρατίας, της κοινωνίας και της οικονομίας. Τώρα πια δεν μιλάμε, όπως μέχρι πρόσφατα, για την πορεία των δεικτών ή για τις συνταγές ευτυχίας. Μέρα με τη μέρα διαμορφώνονται συνθήκες επώασης ανεξέλεγκτων κοινωνικών αδιεξόδων και εντάσεων. ● Τα μεγάλα προβλήματα της εξωτερικής μας πολιτικής παραμένουν ανοιχτά και γίνονται πιο ενοχλητικά. Η ευχέρεια των συνεχών ανα-

αδιέξοδα. Ναι, γιατί υπάρχει κόσμος που πληρώνει με επώδυνο τρόπο τα αδιέξοδα που η πολιτική δημιούργησε και τα οποία πρέπει να ανατραπούν. Και η οικονομία είναι το μεγάλο παράδειγμα μιας συσσώρευσης αδιεξόδων που ναρκοθετεί την αποτελεσματικότητα σε κάθε πεδίο πολιτικής – εκτός από την πολιτική διαφθορά.

Η Ελλάδα από το 2001 ανήκει στην ευρωζώνη. Σε συνθήκες ΟΝΕ όμως η διόρθωση των λανθασμένων πολιτικών δεν μπορεί να γίνει με νομισματική προσαρμογή, υποτιμήσεις ή απάθεια. Μπορεί να γίνει με κατάλληλες πολιτικές και μεταρρυθμίσεις στην πραγματική οικονομία. Εδώ και κάποια χρόνια παγιδευτήκαμε σε επικοινωνιακές προσαρμογές. Παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα προϋποθέτουν όμως ανθεκτικές παραγωγικές δομές και συγκροτημένες πολιτικές. Η διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας σε συνθήκες παγκόσμιου ανταγωνισμού είναι το μεγάλο ζητούμενο. Ανάδειξη νέων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων όμως δεν γίνεται σε συνθήκες πολιτικής και διοικητικής διαφθοράς ή φεβρορισμού.

Η κυβέρνηση δημιουργεί διεξόδους στην αδυναμία της για άσκηση αποτελεσματικής πολιτικής σωρεύοντας αδιέξοδα για το κοινωνικό σύνολο. Σήμερα ο συνδυασμός υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων, πληθωρισμού, ιδιωτικού δανεισμού και κάθετης πτώσης της ανταγωνιστικότητας έχει δημιουργήσει ένα εκρηκτικό μείγμα. Έχουμε αγγίξει συνθήκες όπου η υπέρβαση δεν θα μπορεί να γίνει παρά είτε με άδικες εισοδηματικές περικοπές είτε με προβληματικές δημοσιονομικές προσαρμογές είτε με ένα μείγμα σύλληψης της τεράστιας φοροδιαφυγής, δραστηρικής μείωσης της κατασπατάλησης δημόσιων πόρων και αποτελεσματικής οικονομικής διαχείρισης. Ποιες πιθανότητες έχει κάθε επιλογή είναι ορατό.

Ο σοσιαλιστικός χώρος το 1994-2004 έφερε την Ελλάδα πολύ μπροστά. Σήμερα δεν θέλει να το θυμάται. Θα ήταν ικανός να διαγράψει όχι μόνο τον Σημίτη αλλά και τον Ανδρέα του 1994-95. Η χώρα όμως δεν θα βγει από το τέλμα χωρίς να βγει και αυτός. Χωρίς να κατανοήσει κάποτε ότι σοβαρές κοινωνικές, πολιτικές, θεσμικές, οικονομικές μεταρρυθμίσεις πρέπει να γίνουν με πραγματιστικούς και πειστικούς και όχι νεφελώδεις όρους. Με όρους πολιτικής ηθικής. Για να ανατραπεί το πολιτικό σκηνικό και να ξεκινήσει ξανά μια διαδρομή με στόχο ένα αύριο που μας αξίζει πιο πολύ από το σήμερα.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ωρα για νέα μεταπολίτευση

Η επιχείρηση «Καθαρά χέρια» στη γειτονική μας Ιταλία έδωσε πριν από σχεδόν είκοσι χρόνια τη χαριστική βολή σε ένα παρακμασμένο πολιτικό και κομματικό κύκλο, αλλά, αντί να γεννήσει το καινούργιο, έφερε το παρασκήνιο της παρακμής στο προσκήνιο.

Νέος ηγέτης έγινε ο κ. Μπερλουσκόνι, για τον οποίο κοινή πεποίθηση ήταν ότι ως επιχειρηματίας επί μακρό χρόνο χρηματοδοτούσε εναλλάξ τα δύο μεγάλα ιταλικά κόμματα, των οποίων οι ηγέτες και τα στελέχη βρέθηκαν στη φυλακή και στα δικαστήρια, για να τους διαδεχθεί στους πολιτικούς θώκους ο κοινός χορηγός τους.

Γι' αυτό η υπόθεση Siemens στην Ελλάδα πρέπει να γίνει η αφετηρία για μια συνολική ανασύνταξη του πολιτικού και κομματικού συστήματος. Να γίνει ο καταλύτης μιας σαρωτικής ανανεωτικής πνοής στην κοινωνία, στην πολιτική και στους θεσμούς.

Είναι η ώρα, επομένως, της αναγέννησης της δημοκρατικής παράταξης, καθώς, ποτέ άλλοτε, μετά το 1974, δεν υπήρξε τόσο μεγάλη συμπίκνωση, σε τόσο λίγο χρόνο, τόσο αρνητικών φαινομένων όσο αυτών που χαρακτηρίζουν την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Η επαναφορά του κομματικού κράτους, η αναξιοκρατία, η ευνοιοκρατία και ο νεποτισμός στη Διοίκηση συνοδεύουν την εκτεταμένη διαφθορά των πρακτικών της. Στην Οικονομία το ξεπούλημα βαφτίζεται ανάπτυξη και η ασυδοσία των ισχυρών θρυμματίζει βάνουσα τον κοινωνικό ιστό. Στη διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας η απουσία

του Πρωθυπουργού βαφτίζεται σοφία, ο κυνισμός ανάγεται σε ικανότητα, η ανηθικότητα αναγορεύεται σε αποτελεσματικότητα.

Είναι για τούτο, διπλά, η στιγμή για την αναγέννηση της δημοκρατικής παράταξης για τους ίδιους κοινωνικούς και πολιτικούς λόγους που την επέβαλαν ως ιστορική αναγκαιότητα την εποχή του Τρικούπη, του Βενιζέλου, του Γέρου της Δημοκρατίας, του Ανδρέα Παπανδρέου και του Κώστα Σημίτη.

Γιατί, προσθέτως, η αναγέννηση της δημοκρατικής παράταξης και του φυσικού πολιτικού κορμού της, του ΠαΣοΚ, θα αποτελέσει τον καταλύτη της συνολικής ανανέωσης του πολιτικού και κομματικού συστήματος της χώρας.

Πέντε προϋποθέσεις είναι αναγκαίες.

Πρώτον: Η προγραμματική αποσαφήνιση και συγκεκριμενοποίηση της προϋπόθεσης κάθε μεταρρύθμισης που είναι η ριζική αλλαγή του κράτους. Το άλλοθι της «συντεχνιακής άμυνας» των δημοσίων υπαλλήλων δεν ευσταθεί. Οι προτάσεις του προέδρου της ΑΔΕΔΥ, κ. Σ. Παπασπύρου, δείχνουν ότι το ΠαΣοΚ μπορεί να έχει τις αναγκαίες συμμάχες για τις καίριες και αναγκαίες τομές στη Δημόσια Διοίκηση.

Δεύτερον: Ένα αναπτυξιακό σχέδιο για την Οικονομία που θα στηρίζει και θα στηρίζεται στην καινοτόμο επιχειρηματικότητα και στην ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που θα ενθαρρύνει, ταυτόχρονα, και θα ευνοεί την ανάπτυξη «εθνικών πρωταθλητών» με ισχυροποίηση της εξωστρέφειάς τους.

Τρίτον: Ένα αναπτυξιακό σχέδιο συνεκτι-

κό, από την αγροτική ανάπτυξη με νέες βιολογικές καλλιέργειες, ομάδες παραγωγών και νέου τύπου συνεταιρισμούς, τον αγροτουρισμό, με τις πολιτικές περιβάλλοντος να ενσωματώνονται ως αναπτυξιακός πόρος παντού, μέχρι τον τουρισμό, ως μακρά εθνική επένδυση ποιότητας και όχι ως κυριαρχία της θερινής «αρπαχτής».

Τέταρτον: Μια μεταρρύθμιση στην Παιδεία με πρότυπο το πιο επιτυχημένο ευρωπαϊκό (και διεθνές) μοντέλο, αυτό της Φινλανδίας. Μια, δηλαδή, καθολικά παρεχόμενη ποιοτική δημόσια δωρεάν παιδεία σε όλες τις βαθμίδες. Αλλά με ένα εκπαιδευτικό σύστημα απαλλαγμένο από την κρατική

ΤΟΥ Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

στική ακαμψία, με ισχυρούς βαθμούς ελευθερίας κάθε εκπαιδευτικής μονάδας και κάθε εκπαιδευτικού. Με τη διαρκή επιμόρφωση και την αξιολόγηση του έργου της εκπαιδευτικής μονάδας και του εκπαιδευτικού ατομικά.

Με πανεπιστήμια και ΤΕΙ δημόσια αλλά αυτόνομα και αυτοδύναμα, με πλήρη ευελιξία στην οργάνωση των προγραμμάτων σπουδών, σε στενή επαφή με την παραγωγή και σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, στα μεταπτυχιακά και στην έρευνα. Με διεθνείς συνεργασίες και διεθνή προγράμματα σε όλα τα ελληνικά πανεπιστήμια.

Πέμπτον: Επείγει η προγραμματική εξειδίκευση των προτάσεων του ΠαΣοΚ για το νέο κοινωνικό κράτος. Την εγγύηση της κοινωνικής και οικονομικής δικαιοσύνης με πολιτικές αναδιανομής. Με στοχευμένες επιδοματικές ενισχύσεις στους ασθενέστερους, από το επίδομα θέρμανσης ως την εγγύηση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για κάθε πολίτη. Πολιτικές πλήρους και ενεργού απασχόλησης, στραμμένες ειδικότερα στους νέους, στις γυναίκες, στους μακροχρόνια ανέργους.

Όλα αυτά απαιτούν μια καθαρή και συνεκτική ιδεολογική και πολιτική γραμμή. Επιδίδουν μια αντίστοιχη πολιτική οργάνωση, μια ιεραρχημένη στρατηγική και τακτική αντιπολίτευσης στη Νέα Δημοκρατία, με ταυτόχρονη προβολή της υπεύθυνης εναλλακτικής κυβερνητικής πρότασης του ΠαΣοΚ.

Έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένα νέο, ρωμαλέο πλειοψηφικό κοινωνικό και πολιτικό κίνημα που θα οδηγήσει σε μια νέα ιστορική περίοδο την παράταξη και την πατρίδα.

Η έξοδος από την κρίση

ΤΟΥ Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Συνέχεια από τη σελ. Α4

νοοικονομίας. Μέσα σε αυτή την πραγματικότητα η αδύναμη πλευρά της ελληνικής κοινωνίας, το κεντρικό αίτιο που μεγεθύνει όλα τα προβλήματα και διαμορφώνει προοπτική δυσοίωνη είναι η κρίση του πολιτικού συστήματος της χώρας, η παρακμή των πολιτικών κομμάτων και ο κλονισμός της εμπιστοσύνης των πολιτών προς τις θεσμικές δομές και το πολιτικό προσωπικό της χώρας.

Οι πολίτες, στη μεγάλη πλειοψηφία, δηλώνουν δυσαρεστημένοι από την κυβερνητική πολιτική και απαισιόδοξοι για το μέλλον. Την ίδια στιγμή, όμως, δηλώνουν εξίσου δυσαρεστημένοι από την αξιωματική αντιπολίτευση και δύσπιστοι ως προς την πολιτική ειλικρίνεια όλων.

Δίπλα στην κακή κυβέρνηση υπάρχει η κακή αντιπολίτευση και αθροιστικά η απουσία εναλλακτικής λύσης. Από αυτό ακριβώς το σημείο νομίζω ότι πρέπει να ξεκινήσει μια πολύ σοβαρή συζήτηση για τις πολιτικές προοπτικές, με πολιτικούς, δημοκρατικούς και προοδευτικούς όρους.

Στην Ελλάδα ιστορικά υπάρχει μια προοδευτική πλειοψηφία που η ύπαρξή της πάντα προσδιόριζε με τον έναν ή τον άλλον τρόπο τις εξελίξεις, επηρεάζοντας τις επιλογές των πολιτικών πρωταγωνιστών. Ο συνταγματικός πατριωτισμός της ελληνικής κοινωνίας για αγωνιστική διεκδίκηση ουσιαστικού εκδημοκρατισμού και κοινωνικού μετασχηματισμού για την πρόοδο διαμόρφωσε την ιδεολογική

και πνευματική υπεροχή της προοδευτικής πλειοψηφίας.

Αυτή η υπεροχή κλονίστηκε και χάθηκε τα τελευταία χρόνια για λόγους γενικότερων εξελίξεων, μετά την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού. Βιώθηκε, όμως, με έντονο τρόπο και ως αποτέλεσμα των πολιτικών και πρακτικών του κυβερνητικού κομματισμού και του μονοκομματικού πλειοψηφικού κοινοβουλευτισμού. Ιδιαίτερα η τελευταία περίοδος διακυβέρνησης της χώρας από το ΠαΣοΚ υπήρξε καθοριστική γι' αυτή την ιδεολογική μετάλλαξη.

Η ΝΔ αξιοποίησε αυτή την εξέλιξη, αντιπολιτεύτηκε το ΠαΣοΚ από φιλολαϊκές θέσεις, κατάφερε να έρθει στην εξουσία και να εδραιώσει τη θέση της με τρόπο καινοφανή στην πρόσφατη πολιτική μας ιστορία. Η κυβερνητική της θητεία, όμως, σιγά σιγά την οδηγεί και πάλι στην παραδοσιακή της θέση και την επαναφέρει στα ιδεολογικοπολιτικά της στερεότυπα. Η ιδιάζουσα διαφορά είναι ότι απέναντί της έχει μια πρωτοφανή κρίση της πολιτικής εκπροσώπησης του προοδευτικού χώρου.

Η σαφής προτίμηση μεγάλων τμημάτων του προοδευτικού χώρου στον ΣΥΝ, όπως αυτή εκφράζεται στις δημοσκοπήσεις, κατά τη γνώμη μου, ένα πράγμα σημαίνει: ότι το ΠαΣοΚ έχει χάσει πια τον δεσπόζοντα και ηγεμονικό ρόλο στον ευρύ προοδευτικό χώρο και δεν μπορεί να τον συγκροτήσει ως κομματική πλειοψηφική δύναμη. Ο κόσμος αναζητεί και περιμένει ευρύτερες δυνάμεις και πρωτοβουλίες που μπορούν να παίξουν αυτόν τον ρόλο του οργανωτή της νέας προοδευτικής πλειοψηφίας προκειμένου να υπάρξει εναλλακτική λύση στη ΝΔ.

Στη συνείδηση των πολιτών το ΠαΣοΚ αντιμετωπίζει πρόβλημα κυβερνητικού παρελθόντος και πρόβλημα ταυτότητας, ιδεολογικού και πολιτικού προσανατολισμού.

Οι κομματικές ηγεσίες της προοδευτικής πλειοψηφίας για την εναλλακτική διακυβέρνηση, αν δεν απληφθούν ότι το ζητούμενο είναι η δημιουργική διαδικασία ανασυγκρότησης του πολιτικού συστήματος, τότε θα παραμείνουν κι αυτές εντός της κρίσης ως στοιχεία της κρίσης.

Είναι συγκεκριμένη η άποψή μου.

● Το κεντρικό πρόβλημα του πολιτικού συστήματος σήμερα είναι η αποδιοργάνωση του προοδευτικού χώρου και η απουσία εναλλακτικής λύσης στην κυβέρνηση της ΝΔ.

● Η αναδιοργάνωση του προοδευτικού χώρου δεν μπορεί να προκύψει από διακηρύξεις που επιδιώκουν να νεκραναστήσουν λογικές αυτοδυναμίας και απορρόφησης ή περιχαράκωσης και απομονωτισμού.

● Η αναδιοργάνωση του προοδευτικού χώρου θα προκύψει μόνο αν οι δυνάμεις που προβληματίζονται γι' αυτό το σύνθετο εγχεί-

ρημα μπου με ειλικρίνεια σε μια διαδικασία διαλόγου, συγκλίσεων και συνεργασιών προκειμένου να διαμορφώσουν τις προϋποθέσεις για προγραμματικές συναινέσεις και εναλλακτική κυβερνητική λύση.

Η ανασύνταξη του προοδευτικού χώρου είναι οργανικά συνδεδεμένη με την αναδιάρθρωση του πολιτικού συστήματος και την ανασύσταση του κομματικού σκηνικού.

Προσφορά των πολιτικών δυνάμεων αποτελεί η έκφραση και ετοιμασία του νέου, όχι η μέχρις εσχάτων εξάντληση του παλιού.

Η αλλαγή του μοντέλου διακυβέρνησης, της διοικητικής διαίρεσης του κράτους και της εκλογικής νομοθεσίας, του Κανονισμού της Βουλής, σε συνδυασμό με τον προοδευτικό εκσυγχρονισμό των κομματικών δομών και προγραμμάτων, τη θέσπιση ρυθμίσεων διαφάνειας και ελέγχου στους κρίσιμους τομείς έργων, συμβάσεων, προμηθειών, προγραμμάτων και ΜΜΕ, τη διεύρυνση της δημοκρατικής συμμετοχής και κοινωνικής νομιμοποίησης, είναι ανυπέρβλητες προϋποθέσεις για την εξυγίανση και τη θεσμική ανασυγκρότηση του δημοσίου βίου, τη δημιουργική ανασύνταξη της κοινωνίας και την αποτελεσματική επιδίωξη νέου τύπου ανάπτυξης, νέου τύπου κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής πολιτικής.

Τα πράγματα είναι σοβαρά και εκτός ορίων. Κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι διαθέτει τις μαγικές, άμεσες και εύπεπτες λύσεις. Και αυτό ο κόσμος το ξέρει. Το πολιτικό σύστημα όμως θα ισορροπήσει, η κυβέρνηση θα πιεστεί και οι πολίτες θα αναθαρρήσουν αν ενεργοποιηθούν οι διαδικασίες για να προκύψει κάτι νέο. Δεν μιλάμε, βεβαίως, για διαγκωνισμούς στον «μεσαίο χώρο», ανταγωνισμούς για τον «διαμερισμό των ιματίων μας» και επιδείξεις επικοινωνιακής μόδας. Δίπλα μας τρέχουν ριζικές αλλαγές, γεννιούνται αντιφατικές συνθήκες, αναπτύσσονται ριζικές νέες αναζητήσεις και εμείς δεν είμαστε εκεί.

“
Ένα νέο, ρωμαλέο πλειοψηφικό κοινωνικό και πολιτικό κίνημα που θα οδηγήσει σε μια νέα ιστορική περίοδο την παράταξη
”

Ρεπορτάζ ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΗ

ΤΡΑΝΤΑΖΕΤΑΙ συθέμελα το ΠαΣοΚ από τις αποκαλύψεις για την εισροή «μαύρου χρήματος» από τη Siemens στο κοινοτικό ταμείο. Οι εξελίξεις θρυμματίζουν τη γραμμή άμυνας της Χαριλάου Τρικούπη, η οποία επέμενε ως την Παρασκευή ότι στα ταμεία της δεν είχαν

εισρεύσει ύποπτα ποσά, ωστόσο μετά άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο κάτι τέτοιο να έχει συμβεί μετά την εισφορά της γερμανικής εταιρείας. Το ΠαΣοΚ οχυρώνεται πλέον πίσω από τις δηλώσεις του κ. Γ. Παπανδρέου περί διαφάνειας και επιτίθεται στην κυβέρνηση και σε «κέντρα που επιλεκτικά αφήνουν πληροφορίες να διαρρεύσουν», αν και ανεπισήμως υψηλόβαθμα στελέ-

χη της Χαριλάου Τρικούπη δεν κρύβουν την ανησυχία τους για το ενδεχόμενο νέων αποκαλύψεων και ομολογούν «ποιος ξέρει τι έχουμε να δούμε ακόμη». Η υπόθεση Siemens πλήττει σε πολλά επίπεδα το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης, στο εσωτερικό του οποίου διατηρείται η ένταση από τη σύγκρουση του κ. Παπανδρέου με τον πρώην πρωθυπουργό κ. Κ. Σημίτη.

■ Ο κ. Παπανδρέου ζητεί φως στην υπόθεση και περνά στην αντεπίθεση ενώ στελέχη του ΠαΣοΚ ανησυχούν για το ενδεχόμενο νέων αποκαλύψεων

Νευρική κρίση στη Χαριλάου Τρικούπη

Η ηγεσία του ΠαΣοΚ γνώριζε τουλάχιστον από την Τετάρτη ότι θα σκάσει βόμβα Τσουκάτου. Εκείνη την ημέρα ο κ. Παπανδρέου περπατούσε στο προαύλιο της Βουλής προτού μιλήσει στη συνεδρίαση για τον ΟΤΕ, συντροφιά με τον Γραμματέα του Εθνικού Συμβουλίου κ. Ι. Ραγκούση. Ο εικοσάλεπτος περίπατος δεν πέρασε απαρατήρητος από τους δημοσιογράφους, κανένας ωστόσο δεν μπορούσε να μαντέψει ότι συζητούσαν για τον κ. Τσουκάτο.

■ «Στρατηγός» στα κάρβουνα

Αλλά και ο πρώην «στρατηγός» του κ. Κ. Σημίτη καθόταν σε «αναμμένα κάρβουνα». Εντός της εβδομάδας συναντήθηκε με τον κ. Ρ. Σπυρόπουλο, όπως επίσης και με τον κ. Σπ. Αυγερινό και την κυρία Δήμητρα Παπαχρήστου, στελέχη του τομέα οικονομικών του ΠαΣοΚ, εκ των οποίων η μία έγινε στο δικηγορικό γραφείο του κ. Δ. Γκούσκου. Η δήλωση του κ. Τσουκάτου συνετάχθη στο γραφείο του παρούσα του κ. Αυγερινού. Νωρίτερα είχε επικοινωνήσει με τον κ. Σπυρόπουλο και προκειμένου να μην αιφνιδιάσει το κόμμα, τον ενημέρωσε για όσα θα υποστήριζε.

Οι αρμόδιοι παράγοντες της Χαριλάου Τρικούπη αρνούνταν όλο το προηγούμενο διάστημα ότι έκαναν έλεγχο στα ταμεία επιμένοντας ότι δεν υπήρχε τίποτα μεμπτό, καθώς οι ισολογισμοί του κόμματος ελέγχονται από τη Βουλή, ωστόσο υπάρχει και εσωτερικός έλεγχος. Μετά τις τελευταίες εξελίξεις, και τα όσα ομολογούν οι εμπλεκόμενοι – κυρίως η κυρία Παπαχρήστου –, δεν αποκλείουν πλέον το ενδεχόμενο τα χρήματα να εισήλθαν στο ταμείο σε έξι ή επτά δόσεις – ο κ. Τσουκάτος έλεγε από την Πέμπτη ότι την πρώτη δόση μετέφεραν στον δεύτερο όροφο της Χαριλάου Τρικούπη (όπου βρίσκεται το ταμείο) συγκεκριμένα άτομα τα οποία θα χρησιμοποιήσει ως μάρτυρες. Πάντως, στο ΠαΣοΚ διαβεβαίωναν ότι δεν εί-

Ο κ. Θ. Τσουκάτος και ο κ. Αν. Μαντέλνς βρέθηκαν στο επίκεντρο της δημοσιότητας και εκτός ΠαΣοΚ λόγω της εμπλοκής των ονομάτων τους στο σκάνδαλο Siemens

χαν γνώση της τμηματικής μεταφοράς των χρημάτων αυτών στο κόμμα.

Ενδεικτικό του κλίματος που επικρατεί είναι το γεγονός ότι υψηλόβαθμα στελέχη της Χαριλάου Τρικούπη ομολογούσαν ότι αναμένουν να λάβει γνώση της δικογραφίας για τη Siemens ο κ. Τσουκάτος, ο οποίος έχει κληθεί να καταθέσει ως ύποπτος, ώστε να διαφωτιστούν για το τι συμβαίνει στην υπόθεση αυτή! Αλλά στελέχη εμφανίζονταν εκνευρισμένα «με τα σούρτα φέρτα επιχειρηματιών στα γραφεία του ΠαΣοΚ που τότε ήταν στην κυβέρνηση». «Πρόκειται» λένε «για σενάριο του Τσουκάτου. Ετσι, χωρίς να έχει προηγηθεί γνωριμία, του χτύπησε ο Χριστοφοράκος την πόρτα; Όλοι ξέρουμε ότι ήταν επιρρεπής στις σχέσεις με επιχειρηματίες» λένε.

Πολλοί πιστεύουν ότι ο κ. Τσουκάτος κρατά στοιχεία στα χέρια του και ότι «το πράγμα έχει βάθος».

■ Ζητείται ψυχραιμία

Το ΠαΣοΚ πάντως τραντάζεται συθέμελα από την υπόθεση Siemens. Αν και τα υψηλόβαθμα στελέχη της Χαριλάου Τρικούπη προσπαθούν να καλλιεργήσουν κλίμα ψυχραιμίας, υπάρχει έντονη ανησυχία και προβληματισμός. «Δεν ξέρουμε τι θα μας ξημερώσει αύριο, ποιοι άλλοι εμπλέκονται, πού πάει η ιστορία» ομολογεί ένας από αυτούς. Ως πρώτο ανάχωμα προβάλλουν την απόφαση για την αναστολή της κοινοτικής ιδιότητας όσων τα ονόματα απασχολούν τη

Δικαιοσύνη – προς το παρόν των κκ. Τσουκάτου και Αν. Μαντέλνς.

Στο εσωτερικό του κόμματος μαινεται ο εμφύλιος. Οι αποκαλύψεις θεωρείται ότι πλήττουν πολιτικά τον πρώην πρωθυπουργό κ. Κ. Σημίτη, ο οποίος βεβαίως είχε απομακρύνει εγκαίρως τα συγκεκριμένα πρόσωπα από τον κύκλο των συνεργατών του. Στελέχη που βρίσκονται κοντά στον κ. Παπανδρέου επέχαιραν (ανωνύμως...) με την ευκαιρία που δόθηκε «να καθαρίσουν οριστικά με κάποια πρόσωπα του παρελθόντος». Από την άποψη αυτή πήρε σαφέστατες αποστάσεις ο εκπρόσωπος Τύπου του ΠαΣοΚ κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, ενώ και ο κ. Α. Λοβέρδος δήλωσε ότι «οποιαδήποτε τέτοια σύνδεση είναι προσβλητική και πολιτικά ύποπτη».

Από την άλλη πλευρά, μια αξιολογή ομάδα βουλευτών και στελεχών του κόμματος πνέει μένεα κατά του προέδρου του ΠαΣοΚ, καθώς εκτιμά ότι με τις δηλώσεις του «κοιτάζει να διασώσει τον εαυτό του. Σε τέτοιες στιγμές δεν επιτρέπεται να κατεβάσει τα γάντια η παράταξη. Η τακτική του "Πόρτο Κάρας" απέτυχε και παρ' όλα αυτά την επαναλαμβάνουμε» λένε.

Το κλίμα στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του κόμματος είναι εκρηκτικό. Οι βουλευτές της επαρχίας δέχονται όλο το κύμα της δυσσέκειας των ψηφοφόρων και της απαξίωσης του πολιτικού κόσμου. «Υπάρχουν άνθρωποι στα καφενεία που θεωρούν μάταιο ακόμη και να μας... βρίσουν» λένε. Την Παρασκευή η πανελλαδική εξόρμηση των στελεχών του ΠαΣοΚ για την ακρίβεια μετετράπη σε «απολογία» για τα μαύρα λεφτά της Siemens.

Ο κ. Παπανδρέου επιμένει στην πρόταση για σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής και για έρευνα σε βάθος της υπόθεσης ώστε να έρθουν «όλα στο φως». Συνεργάτες του υπενθυμίζουν και την παλαιότερη πρότασή του να προσφύγει η κυβέρνηση στη Δικαιοσύνη κατά της Siemens. Η Χαριλάου Τρικούπη διέψευθε επί-

Συνέχεια στη σελ. 10

ΓΝΩΜΗ

Και ύστερα ήλθε ο Μπερλουσκόνι....

Του Ι. Κ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗ

Όταν κάποτε οδηγήθηκαν στον ανακριτή δύο χαμηλόβαθμοι διοικητικοί υπάλληλοι ενός νοσοκομείου στο Μιλάνο, κανείς δεν μπορούσε να προβλέψει ότι αυτή ήταν η αρχή του νήματος που οδήγησε στην κατάρρευση του μεταπολεμικού κοινοτικού συστήματος της Ιταλίας. Τώρα, πολύ φοβούμαι, η Ελλάδα αντιμετωπίζει ανάλογο κίνδυνο, χωρίς να ξεκινάει από τόσο χαμηλά.

Οχι επειδή το ΠαΣοΚ πήρε (αν πήρε...) από μια ιδιωτική εταιρεία ποσό ύψους 420.000 ευρώ πριν από δέκα (!) χρόνια. Ούτε επειδή κάποιοι πολιτικοί επωφεληθήκαν (αν επωφεληθήκαν...) της γαλαντομίας της εταιρείας για να εξοπλίσουν βερεσέ τα γραφεία τους. Μόνο υποκριτές θα μπορούσαν να φρίξουν μαθαίνοντας ότι τα κόμματα ζουν από εισφορές και οι πολιτικοί από φίλους.

Αυτό που καθιστά την υπόθεση Siemens διαφορετική, άρα και υποψήφια να ανατρέψει το κοινοτικό σκηνικό, συνοψίζεται σε τρία σημεία:

Πρώτον, ουδείς γνωρίζει ακριβώς το

βάθος, την έκταση και τα πραγματικά στοιχεία της υπόθεσης. Την ερευνά η Δικαιοσύνη, σωστά! Αλλά ποιος στη σημερινή Ελλάδα εφησυχάζει με αυτή τη διαβεβαίωση; Συνεπώς ποιος μπορεί να προεξοφλήσει τις πολιτικές συνέπειες που θα προκύψουν; Δεύτερον, η διακίνηση της φημολογίας αλλά και πραγματικών στοιχείων δημιουργούν τη βάσιμη υπόνοια ότι υπάρχει ένα «κέντρο» που ενορχιστρώνει τις αποκαλύψεις. Ποιο είναι αυτό; Ποιοι το αποτελούν; Και τι επιδιώκει;

Τρίτο και σημαντικότερο, το κοινοτικό σύστημα πλέει ήδη στη θάλασσα της απαξίας και της ανυποληψίας. Το σκάν-

δαλο της Siemens μπορεί να αποδειχθεί καταστροφικό όχι μόνο για ό,τι περιλαμβάνει αλλά επειδή έρχεται να επιβεβαιώσει όσα πιστεύει ήδη ο μέσος Έλληνας πολίτης για τα κόμματα και τους πολιτικούς.

Το βέβαιο είναι ότι η υπόθεση εξελίσσεται σχεδόν ανεξέλεγκτα, δεν φαίνεται να πυ-

ροδοτείται από τις γνωστές κοινοτικές (ή εσωκομματικές) αντιπαλότητες και μοιάζει όλο και περισσότερο με ένα σκάνδαλο «πολύχρωμο και διαχρονικό». Πασπαλισμένη με μπόλικη φήμη, εικολογία και κουτοσμπολιό μετατρέπεται σε πραγματική ωρολογιακή βόμβα στα θεμέλια του συστήματος.

Ποιο είναι το αξιοπερίεργο; Ότι αυτό

που αντιλαμβανόμαστε όλοι, αδυνατούν να το αντιληφθούν οι πρωταγωνιστές. Οι οποίοι, τη στιγμή που το καράβι βουλιάζει, παρατείνουν τους βαρετούς καθαγάδες και τις κουραστικές αντιθέσεις τους. Ο «γαλάζιος» και ο «πράσινος» Σούπερμαν της καθαρής νομίζουν πως αν βουλιάξει το καράβι, θα σωθεί το πιλοτήριο. Αμ δε! Τέτοια προοπτική δεν υπάρχει.

Ο μόνος δρόμος σωτηρίας που ανοίγεται μπροστά τους είναι ένας δρόμος συνεννόησης. Συνεννόηση στην κατεύθυνση της διαφάνειας, ασφαλώς, αλλά και συνεννόηση για τον έλεγχο των συνεπειών της ιστορίας και για την εξουδετέρωση όσων τη μεταχειρίζονται.

Θυμάμαι ακόμη στην Ιταλία τους Χριστιανοδημοκράτες και τα άλλα κόμματα να διαπληκτίζονται αυτιστικά για τα χαρτοφυλάκια μιας νιοστής κυβέρνησης ενώ το σύστημα κατέρρεε και σε λίγους μήνες δεν υπήρχαν πια ούτε Χριστιανοδημοκράτες, ούτε Σοσιαλιστές, ούτε κανένας από όλους τους άλλους. Και ύστερα ήλθε ο Μπερλουσκόνι.

Ρεπορτάζ Α. ΡΑΒΑΝΟΣ

Ο «ΧΟΡΟΣ» της φημολογίας για εμπλοκή «γαλάζιων» στελεχών, και μάλιστα υπουργών, στην υπόθεση Siemens καλά κρατεί και φθείρει το κυβερνών κόμμα, καθώς ήδη εμφανίζονται διαλυτικά φαινόμενα. Στο παρασκήνιο κυριαρχούν οι φόβοι που εκφράζονται από κυβερνητικά στελέχη για πιθανή εμπλοκή στη δικαστική έρευνα και υπουργών της ΝΔ, οι οποίοι υπέγραψαν συμβάσεις συνεργασίας με τη Siemens. Η ίδια αγωνία υπάρχει και για ενδεχόμενη ανάμειξη κομματικών στελεχών, παρά τις ρητές διαβεβαιώσεις της Ρηγίλλης ότι δεν μπήκαν ποτέ στα ταμεία της ΝΔ χρήματα από τον γερμανικό κολοσσό.

■ Παρά τις διαβεβαιώσεις του Πρωθυπουργού, πολλά κυβερνητικά στελέχη δεν κρύβουν τη φοβία τους για νέες αποκαλύψεις που θα εμπλέκουν και υπουργούς της ΝΔ

Γιατί ανησυχούν στην κυβέρνηση

Η παρέμβαση του πρωθυπουργού κ. Κ. Καραμανλή την περασμένη Παρασκευή από τις Βρυξέλλες, μετά τη λήξη των εργασιών της συνόδου κορυφής της ΕΕ, δεν ανέκοψε τη φημολογία, την οποία τροφοδοτούν στο παρασκήνιο και μέλη της κυβέρνησης. Αντιθέτως, οι φήμες και οι «διαρροές» ενισχύονται για τραπέζιους λογαριασμούς και τιμολόγια στο όνομα στελεχών της ΝΔ, προκαλώντας πανικό σε Μέγαρο Μαξίμου και Ρηγίλλης για το τι θα επακολουθήσει.

■ Και πάλι σενάρια πρόωρων εκλογών

Υπό αυτές τις συνθήκες, άρχισαν και πάλι να κυκλοφορούν σενάρια πρόωρων εκλογών, καθώς κορυφαίοι υπουργοί εκτιμούν ότι εάν υπάρξει χιονοστιβάδα αποκαλύψεων δύσκολα μπορεί να αντισταθεί το υπάρχον πολιτικό σύστημα. Τα ίδια στελέχη εκτιμούν ότι εάν υπάρξουν και άλλες αποκαλύψεις θα επιταχυνθούν οι πολιτικές εξελίξεις και οι εκλογές θα είναι αναπόφευκτες, ως μια κίνηση διεξόδου από την κρίση και πολιτικού «εξαγνισμού» του συστήματος.

Σε αυτό το κλίμα, η κυβέρνηση οχυρώθηκε πίσω από τη γραμμή άμυνας την οποία χάραξε ο ίδιος ο κ. Καραμανλής, ο οποίος διαβεβαίωσε ότι η ΝΔ δεν έχει σχέση με την υπόθεση και δεν φοβάται, ενώ άφησε ανοικτό το ενδεχόμε-

νο της σύστασης εξεταστικής επιτροπής όταν ολοκληρωθεί η δικαστική έρευνα. Η φράση του «η Δικαιοσύνη θα γίνει πιο ισχυρή όταν όλα θα βγουν στο φως» μπορεί επικοινωνιακά να ευνοεί στην παρούσα περίοδο, δεν αποτελεί όμως πανάκεια για κορυφαίους υπουργούς. Το αίσθημα σιγουριάς που εξέπεμψε ο κ. Καραμανλής δεν το συμμερίζονται τα περισσότερα μέλη του υπουργικού συμβουλίου. Αντιθέτως, ανησυχούν πλέον ανοικτά για τη «στατικότητα» του πολιτικού συστήματος.

Μπορεί αυτές τις ημέρες οι απο-

καλύψεις να φέρνουν σε δύσκολη θέση το ΠαΣοΚ, όμως ουδείς από το κυβερνητικό στρατόπεδο δεν μπορεί να προδικάσει τι θα γίνει στο μέλλον και εάν θα αποκαλυφθούν στοιχεία για στελέχη της ΝΔ ή για υπουργούς της. Η στάση του Γραμματέα της ΝΔ κ. Ελ. Ζαγορίτη που κινείται στη γραμμή ότι «η ΝΔ δεν έχει εμπλοκή με τη Siemens» και διευκρινίζει ότι δεν μπορεί να ξέρει για πρόσωπα, είναι χαρακτηριστικό σημάδι του κλίματος ανησυχίας που επικρατεί στο κυβερνών κόμμα.

Σε συσκέψεις του Πρωθυπου-

γού με στενούς συνεργάτες του τα τελευταία εικοσιτετράωρα, ο κ. Καραμανλής έχει ζητήσει να επιδειχθεί ψυχραιμία και η εντολή είναι να επιμένουν δημόσια ότι η Δικαιοσύνη πρέπει να προχωρήσει το έργο της. Η πρωθυπουργική γραμμή για εμμονή στη Δικαιοσύνη δεν βρίσκει πολλούς υποστηρικτές στο υπουργικό συμβούλιο και στην Κοινοβουλευτική Ομάδα της ΝΔ. Είναι μεγάλος ο αριθμός των βουλευτών και των υπουργών οι οποίοι συμφωνούν με την άποψη της υπουργού Εξωτερικών κυρίας Ντόρας Μπακογιάννη για

άμεση σύσταση εξεταστικής επιτροπής. Παράλληλα, στο παρασκήνιο, μια ομάδα βουλευτών της ΝΔ, σε συνεργασία με συναδέλφους τους του ΠαΣοΚ, προετοιμάζουν κείμενο με το οποίο θα ζητάνε να ξεκαθαριστεί η υπόθεση για να μην υπάρχουν σκιές στο πολιτικό σύστημα.

■ «Διαρροές» από τη Ρηγίλλης

Η κυβέρνηση δεν σκοπεύει να αλλάξει στάση και όπως «αφήνουν να διαρρεύσει» και από τη Ρηγίλλης η σύσταση εξεταστικής επιτροπής περισσότερο θα συσκοτίσει την υπόθεση στην παρούσα περίοδο παρά θα διευκολύνει την έρευνα. Ο Πρωθυπουργός έχει καταλήξει στην άποψη ότι αλλαγή στάσης θα γίνει μόνον εφόσον η εμπλοκή πολιτικών προσώπων οδηγήσει σε αναγκαστική διακοπή της ανάκρισης, η οποία θεωρείται πλέον πιθανή μετά την επιβεβαίωση ότι κάποια από τα κονδύλια των «μαύρων ταμείων» της Siemens κατέληξαν σε κομματικά ταμεία. Επειτα από εντολή του κ. Καραμανλή ολοκληρώθηκαν οι εσωτερικοί έλεγχοι για να διαπιστωθεί εάν κάποιος υπουργός υπέγραψε μετά το 2004 σύμβαση συνεργασίας με τη Siemens, χωρίς να προκύψει κάτι τέτοιο, ούτε για το υπουργείο Μεταφορών, για το οποίο υπάρχει έντονη φημολογία, ούτε για το υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

Ο πρωθυπουργός κ. Κ. Καραμανλής, έχοντας στο πλάι του την υπουργό Εξωτερικών κυρία Ντόρα Μπακογιάννη, στη συνέντευξη Τύπου την Παρασκευή, στις Βρυξέλλες

Φήμες και διαψεύσεις

Οι συμβάσεις για τον ΟΣΕ και το σύστημα C4I

Εν μέσω των φημών για την εμπλοκή υπουργών, ο υπουργός Πολιτισμού κ. Μ. Λιάπης επικοινωνήσε προ ημερών με το Μέγαρο Μαξίμου και διαβεβαίωσε ότι ως υπουργός Μεταφορών δεν υπέγραψε καμία σύμβαση με τη Siemens, η οποία παρείχε υπηρεσίες και προϊόντα στον ΟΣΕ. Βεβαίως, μετά το 2004 το υπουργείο Μεταφορών υπέγραψε κάποιες συμβάσεις έργου με άλλες εταιρείες, εκ των οποίων κάποιες εξακολουθούν να συνεργάζονται με τη Siemens στους τομείς των σιδηροδρομικών μεταφορών και των νέων τεχνολογιών στις Ενοπλες Δυνάμεις. Μία από τις συμβάσεις αυτές ήταν για την ενοικίαση συρμών του προαστιακού σιδηροδρόμου για τη γραμμή Αθήνα - Κόρινθος, όταν διαπιστώθηκε αδυναμία της εταιρείας να υλοποιήσει την παραγγελία για την κατασκευή

συρμών από τα Ναυπηγεία Σκαρμαγκά. Η κυβέρνηση υλοποιεί αυτή τη σύμβαση, χωρίς όμως σκανδαλώδεις ρήτρες και ρυθμίσεις, όπως λένε κυβερνητικά στελέχη.

Για μία ακόμη φορά κυκλοφόρησαν φήμες για το περίφημο σύστημα ασφαλείας C4I, αναγκάζοντας τον υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Γ. Βουλγαράκη – ο οποίος όταν ήταν υπουργός Δημόσιας Τάξης έκανε τη διαπραγμάτευση – να εμφανιστεί δημόσια και να υπερασπιστεί τη θητεία του, την οποία χαρακτήρισε απολύτως διάφανη. Ο κ. Βουλγαράκης μίλησε για «λάσπη στον ανεμιστήρα» και χρησιμοποιώντας τη φράση «ουδέν κρυπτόν υπό τον ήλιον» υπερασπίστηκε τον τότε υφυπουργό του κ. Χρ. Μαρκογιαννάκη, λέγοντας ότι υπήρξε πάρα πολύ σκληρός διαπραγματευτής.

Νευρική κρίση στη Χαριλάου Τρικούπη

Συνέχεια από τη σελ. 8

σης τις πληροφορίες για επικοινωνία των κκ. Κ. Καραμανλή και Γ. Παπανδρέου ενώ την ίδια ώρα ο κ. Παπακωνσταντίνου επιτίθετο στον Πρωθυπουργό, κατηγορώντας τον ότι «προσπαθεί εναγωνίως να αποφύγει την Εξεταστική Επιτροπή. Είναι προφανές ότι κάτι θέλει να κρύψει, ότι κάτι φοβάται, ότι προτιμά να συνεχίζεται μια δικαστική διαδικασία χειραγωγούμενη, με επιλεκτικές διαρροές». «Η “τακτοποίηση” των διαρροών προκαλεί εντύπωση, κρύβει μεθόδευση ώστε να πέσει το βάρος προς την πλευρά του ΠαΣοΚ» επισημαίνουν κορυφαία στελέχη. Προσθέτουν όμως ότι «υπάρχουν διάφορα κέντρα» και ότι η κυβέρνηση δεν ελέγχει πλήρως την κατάσταση.

Ατομα που γνωρίζουν πρόσωπα και πράγματα λένε ότι η νομική εταιρεία Debevoise &

Plimpton LLP κατέθεσε τα στοιχεία που συνέλεξε από τον εσωτερικό έλεγχο, τον οποίο διενεργεί για λογαριασμό της Siemens στον ανακριτή, και ότι στελέχη της απορούν με ορισμένα δημοσιεύματα, τα οποία στηρίζονται σε στοιχεία που δεν υπάρχουν στα ντοσιέ της. Οι ίδιες πηγές παραδέχονται ότι διαρροές γίνονται από στελέχη της Siemens, από συνηγόρους υπόπτων, αλλά προκύπτουν και νέα δεδομένα από τις καταθέσεις μαρτύρων.

Τα στοιχεία στους φακέλους της Debevoise & Plimpton χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: στις φιλικές εξυπηρητήσεις – όπως π.χ. στην περίπτωση του κ. Κυριάκου Μητσοτάκη, οι οποίες δεν αξιολογούνται ποινικά – και σε όσες εντάσσονται στη ροή του «μαύρου χρήματος». Το όνομα του κ. Ι. Πιταούλη, που οδήγησε στον κ. Τσουκάτο, υπήρχε στα ντοσιέ της δεύτερης κατηγορίας.

Στελέχη της Χαριλάου Τρικούπη λένε ότι δεν πρόκειται να μείνουν με σταυρωμένα τα χέρια απέναντι στο φαινόμενο της σπερμολογίας και των φημών. Το ΠαΣοΚ, λένε, θα ασκήσει πίεση ώστε να ολοκληρωθεί σύντομα η ανακριτική διαδικασία, και κυρίως για να ανοίξει ο φάκελος του συστήματος C4I, στη φάση της επαναδιαπραγμάτευσης, η οποία αφορά την περίοδο 2004 -2005. «Αν η κυβέρνηση σκοπεύει να βάλει στην άκρη το C4I είναι γελασμένη» επισημαίνουν. «Τα πρόσωπα του κόμματός μας που φέρονται ως εμπλεκόμενοι στην υπόθεση Siemens έχουν απομακρυνθεί εδώ και χρόνια. Για τη ΝΔ όμως ακούγονται ονόματα εν ενεργεία υπουργών, πρόκειται για “άλογα που τρέχουν”. Δεν είναι το ίδιο».

Κορυφαία στελέχη δεν κρύβουν την ανησυχία τους για όσα τους επιφυλάσσει το μέλλον. «Έχουμε να δούμε πολλά ακόμη» λένε.

Στο ΠαΣοΚ πάντως δεν πιστεύουν ότι επίκειται κατάρρευση του πολιτικού συστήματος και κατακερματισμός των κομμάτων, όπως προβλέπουν οι «Κασσάνδρες». Ούτε τα σενάρια για πρόωρες εκλογές είναι δημοφιλή στο κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης, μολονότι ορισμένοι συζητούν το ενδεχόμενο να «προκαλέσει εκλογές ο Καραμανλής ώστε να εμφανιστεί ως αρχάγγελος της κάθαρσης, να προλάβει αποκαλύψεις για δικούς του και να μείνει το ΠαΣοΚ με τον “μουντζούρη” στο χέρι». Η πλειονότητα των στελεχών πάντως θεωρεί απίθανα τα σενάρια αυτά επειδή ενέχουν υψηλό ρίσκο για την κυβέρνηση. Η Χαριλάου Τρικούπη πιστεύει ότι μετά το καλοκαίρι κάθε Κυριακή πιθανόν να οδηγεί σε εβδομάδα εκλογών και θα προσπαθήσει να προετοιμάσει τον μηχανισμό της για αυτό το ενδεχόμενο.

Ρεπορτάζ Β. Γ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ των «μεσάζοντων της Χίου» και οι πολιτικές διασυνδέσεις τους, δηλαδή τα λεγόμενα παρένθετα πρόσωπα και ο ρόλος τους στην υπόθεση, απασχολεί τον εισαγγελέα κ. Π. Αθανασίου. Σειρά ετερόκλητων στοι-

χείων για ιδιότητες, δουλειές, διασυνδέσεις και εξυπηρετήσεις συνιστούν έναν πραγματικό γρίφο. Στην υπόθεση «μπερδεύονται» η ολοκλήρωση του πυραυλικού συστήματος «Patriots», η παραγωγή «έξυπνων βομβών» και η ανακατασκευή πριν από μερικά χρόνια της ελληνικής πρεσβείας στην Ουάσινγκτον.

■ Ποια στοιχεία έχουν κατατεθεί στον ανακριτή για τα «παρένθετα πρόσωπα», τις εταιρείες και τις διασυνδέσεις τους

Οι «μεσάζοντες της Χίου» και το «μαύρο χρήμα»

Νέα στοιχεία έρχονται στο φως για το σκάνδαλο Siemens και την εν Ελλάδι διαδρομή του «μαύρου χρήματος»

Ε ναυσμα για να αρχίσει να ξετυλίγεται το κουβάρι της υπόθεσης, που οδήγησε στην εμπλοκή του ονόματος του κ. Θ. Τσουκάτου, αποτέλεσε η αποστολή από τη Γερμανία ενός διαγράμματος με τη διαδρομή του «μαύρου χρήματος» της Siemens στην Ελλάδα, μέσω της εταιρείας Fairways Estates. Στο διάγραμμα αυτό φαινόταν η καταβολή 1.000.000 γερμανικών μάρκων σε λογαριασμό στην τράπεζα ABN AMRO BANK στο Ρότερνταμ, στις 4 Φεβρουαρίου 1999· τα χρήματα, δηλαδή, τα οποία ο κ. Τσουκάτος υποστηρίζει σήμερα ότι δόθηκαν ως οικονομική ενίσχυση στο ΠαΣοΚ.

Ο λογαριασμός ανήκει στον κ. Ηλία Πιταούλη, ο οποίος είναι επιχειρηματίας από τη Χίο και διατηρεί και αναπτυξιακή επιχείρηση στην Αθήνα. Όπως κατέθεσε ο κ. Πιταούλης τα χρήματα αυτά κατατέθηκαν όντως στον λογαριασμό του στην ολλανδική τράπεζα, αλλά προορίζονταν για τον προσωπικό του φίλο, επίσης χιώτη επιχειρηματία κ. Στ. Βίο.

■ Τα μάρκα από τις «οργανώσεις»

Ο κ. Βίος με τη σειρά του κατέθεσε στον εισαγγελέα ότι ο κ. Τσουκάτος, με τον οποίο είχε πολύχρονη προσωπική γνωριμία, ήταν εκείνος που ζήτησε να κατατεθεί σε λογαριασμό του το 1.000.000 γερμανικά μάρκα, τα οποία προέρχονταν – όπως καταθέτει ότι του είπε – «από τις κομματικές οργανώσεις του ΠαΣοΚ στη Γερμανία εν όψει του συνεδρίου του κόμματος, τον Μάρτιο του 1999». Ο κ. Βίος κατέθεσε χαρακτηριστικά: «Το πρόβλημα ήταν ότι δεν μπορούσαμε να μεταφέρουμε τα λεφτά της οργάνωσης του ΠαΣοΚ

από τη Γερμανία στην Αθήνα σε σακούλες και αναζητούσαμε έναν λογαριασμό να τα βάλουμε...».

Ετσι, καθώς δεν έχει δικό του λογαριασμό, ο κ. Βίος ζήτησε από τον φίλο του Ηλία Πιταούλη – ο οποίος ασχολείται οικογενειακά και με το εμπόριο δερμάτων – να διαθέσει τον δικό του λογαριασμό στην ABN AMRO BANK στο Ρότερνταμ για τη διεκπεραίωση της συναλλαγής.

Ο κ. Βίος, ο οποίος εμφανίζεται ως ο κύριος μεσολαβητής για τη διαχείριση της «ενίσχυσης» από τη

Siemens, είναι ιδιοκτήτης κατασκευαστικής εταιρείας με γραφεία κοντά στο Χίλτον και λέγεται ότι είχε στενές σχέσεις όχι μόνο με τον κ. Τσουκάτο αλλά και με πολλά άλλα στελέχη του ΠαΣοΚ. Συχνός επισκέπτης στο γραφείο του κ. Βίου ήταν και ένας αστυνομικός, ο οποίος υπηρετούσε στη φρουρά του κ. Τσουκάτου. Σήμερα έχει πλέον αποχωρήσει από το Σώμα και εμφανίζεται ως συνιδιοκτήτης χρηματιστηριακής εταιρείας στο Σύνταγμα.

Από τη Χίο κατάγεται ένας ακόμη μυστηριώδης πρωταγωνιστής υπόθεσης

που συνδέεται με τις μίζες από τη Siemens. Πρόκειται για τα δύο εμβάσματα, συνολικού ύψους 3.300.000 γερμανικών μάρκων, που έφθασαν σε ελληνικά χέρια μέσω της Fairways Estates τον Μάρτιο και τον Οκτώβριο του 1998. Τα ποσά κατατέθηκαν στον λογαριασμό του 45χρονου χιώτη επιχειρηματία κ. Μιχάλη Βόγια, ο οποίος είναι στενός συγγενής του κ. Βίου, στην εταιρεία του οποίου μάλιστα έχει εργαστεί επί σειρά ετών.

Ο κ. Βόγιας, στην κατάθεσή του, υποστήριξε ότι οι δικές του συναλλαγές με τη

Siemens και τα χρήματα που πήρε δεν έχουν «καμία σχέση με την υπόθεση Πιταούλη - Βίου - Τσουκάτου και τις συναλλαγές τους». Ο κ. Βόγιας είναι ηλεκτρολόγος-μηχανολόγος με σπουδές στις ΗΠΑ και ειδικευση στη βιοϊατρική τεχνολογία. Συμμετέχει σε προγράμματα κατασκευής «έξυπνων βομβών» και ειδικών εξαρτημάτων ηλεκτρονικού εξοπλισμού για τις Ενοπλες Δυνάμεις.

«Την περίοδο 1998-1999 ο κ. Βόγιας εργαζόταν σε αμερικανική εταιρεία με έδρα τη Νέα Υόρκη, η οποία παρήγαγε συ-

στήματα υψηλής τεχνολογίας» διευκρινίζει μιλώντας στο «Βήμα» ο δικηγόρος του κ. Στ. Γκαρίπης και προσθέτει: «Τα χρήματα που κατατέθηκαν στον λογαριασμό του κ. Βόγια στην Ελβετία αφορούσαν αμοιβή του για τη συμμετοχή του στην κατασκευή σε συνεργασία με την εταιρεία Siemens Τηλεβιομηχανική στη Θεσσαλονίκη πλακετών ηλεκτρονικής πλοήγησης των πυραύλων Patriots, που αγόρασε το ελληνικό Δημόσιο, με απόφαση του ΚΥΣΕΑ, τον Φεβρουάριο του 1999. Ο πελάτης μου ήξερε ότι η αμοιβή του θα κατατίθετο στον λογαριασμό του στην ελβετική τράπεζα, αλλά δεν ήξερε τίποτα για τα μαύρα ταμεία της Siemens».

■ Ένας θάνατος στη Νέα Υόρκη

Αλλά και αυτή η υπόθεση λαμβάνει διαστάσεις θρίλερ, αυτή τη φορά εξαιτίας ενός θανάτου. Ιδιοκτήτης της εταιρείας της Νέας Υόρκης, στην οποία εργαζόταν ο κ. Βόγιας, ήταν ο ελληναμερικανός επιχειρηματίας Χάρης Γκάλης, ο οποίος ήταν στενός συγγενής του. Όπως φέρεται να κατέθεσε ο κ. Βόγιας, ο Γκάλης βρέθηκε νεκρός υπό άγνωστες συνθήκες στο γραφείο του, ενώ ήταν σε εξέλιξη η συνεργασία του με τη Siemens για την κατασκευή των πυραύλων Patriots. Ο κ. Βόγιας επιμένει ότι δεν έχει καμία σχέση με πολιτικά πρόσωπα. Τα χρήματα που πήρε από τον λογαριασμό στην Ελβετία, τα διέθεσε για την αγορά ακινήτων. Ωστόσο ο εισαγγελέας καλεί αύριο εκ νέου τον κ. Βόγια προκειμένου να διαπιστωθεί αν τα χρήματα που κατατέθηκαν στον επίμαχο ελβετικό λογαριασμό είχαν – τουλάχιστον αρχικά – άλλον προορισμό.

■ Οι Αμερικανοί αναζητούν να βρουν ποιος έδωσε και ποιος έλαβε τι από το «παράταμιο» της Siemens

Οι έρευνες της νομικής εταιρείας Debevoise & Plimpton

Όταν το 1931 οι Ελι Γουίτνι Ντεμπεβουάζ και Γουίλιαμ Στίβενσον ίδρυσαν τη νομική εταιρεία Debevoise & Plimpton LLP στη Νέα Υόρκη δεν μπορούσαν, φυσικά, να φανταστούν ότι σήμερα το «παιδί» τους, στεγαζόμενο τότε σε άβολο, μικρό γραφείο, θα εθεωρείτο μία από τις κορυφαίες νομικές φірμες στις Ηνωμένες Πολιτείες. Για την ακρίβεια η κορυφαία, καθώς έχει ανακηρυχθεί επί τέσσερα συνεχόμενα έτη (2004-2007) ως η καλύτερη νομική εταιρεία στις ΗΠΑ.

Η αμερικανική φірμα αναλαμβάνει τη νομική εκπροσώπηση εταιρειών στα δικαστήρια των ΗΠΑ όπου ενάγουσα είναι η SEC. Απασχολεί περί τους 800 δικηγόρους και διατηρεί γραφεία σε επτά πόλεις (Νέα Υόρκη, Ουάσινγκτον, Λονδίνο, Παρίσι, Φρανκφούρτη, Μόσχα, Χονγκ Κονγκ και Σαν-

γκάη). Η επιλογή των συνεργατών γίνεται αποκλειστικά από τις κορυφαίες νομικές σχολές των ΗΠΑ, δηλαδή αυτές των Πανεπιστημίων Γέιλ, Χάρβαρντ, Κολούμπια και New York University. Ο αρχικός μισθός ενός δικηγόρου ξεκινάει από 160.000 δολάρια. Όσο για το πελατολόγιό της, δεν χρειάζεται καν σχόλιο, καθώς απεικονίζει πλήρως την επιρροή της. Σε αυτό φιγουράρουν μεταξύ άλλων οι εταιρείες American Airlines, American Express, General Electric, Goldman Sachs, JP Morgan, Merrill Lynch, Sony, Novartis, Yahoo!, καθώς και ο όμιλος Carlyle.

Φυσικά, εδώ στην Ελλάδα ουδείς θα μάθαινε ποτέ, πλην των ειδικών, τι εστί Debevoise. Ας είναι καλά όμως τα «μαύρα ταμεία» της Siemens και οι... πρόθυμοι πελάτες τους. Η αμερικανική εταιρεία διε-

ξάγει, κατόπιν εντολής της Επιτροπής Ελέγχου του χρηματιστηρίου (Securities and Exchange Commission - SEC) της Νέας Υόρκης, ανεξάρτητο εσωτερικό έλεγχο για λογαριασμό του γερμανικού κολοσσού. Η... πρόσληψη της Debevoise από τη Siemens έγινε κατόπιν πρότασης ενός εκ των συνεργατών της νομικής φірμας, του Πολ Μπέργκερ, ο οποίος προτού μεταπηδήσει εκεί είχε εργαστεί στη SEC.

Χάρη και στις διασυνδέσεις της, η Debevoise έχει απλώσει τα πλοκάμια της σε Ευρώπη, Αφρική, Ασία και Ευρώπη για να εντοπίσει ποιος έδωσε και ποιος έλαβε τι από το «παράταμιο» της Siemens. Η Debevoise θα πληρωθεί, φυσικά, αδρά για τις υπηρεσίες της. Το ετήσιο κόστος για τη Siemens θα ανέλθει, σύμφωνα με πληροφορίες που είδαν και το φως της δημο-

σιότητας, περί τα 300 εκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Του κλιμακίου της νομικής εταιρείας που έχει αναλάβει την έρευνα για τις αμαρτωλές διαδρομές του «μαύρου χρήματος» στην Ελλάδα προϊστάται ο Κάρολος Ζέεγκερ. Ελληνικής καταγωγής, με σπουδές σε Βρετανία, Βέλγιο και Γερμανία, ο 35χρονος κ. Ζέεγκερ εργάζεται στα γραφεία της Debevoise στο Λονδίνο. Φέρεται να είναι ο συντονιστής του εσωτερικού ελέγχου στη Siemens και αποτελεί τακτικό επισκέπτη Αθηνών, όπου έχει συνομιλίες και με τον αρμόδιο εισαγγελέα κ. Παν. Αθανασίου. Την αμερικανική εταιρεία εκπροσωπεί στην Ελλάδα το δικηγορικό γραφείο του κ. Αλ. Λυκουρέζου.

ΑΓΓ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

■ Οι αποκαλύψεις του Ράινχαρτ Σικάτσεκ για τον κ. Χριστοφοράκο, όταν πληροφορήθηκε τις εν Ελλάδι εξελίξεις για το σκάνδαλο

Ο αδιαφιλονίκητος «μαέστρος της μίζας»

Τα νέα στοιχεία των γερμανικών αρχών για την ελληνική πτυχή της υπόθεσης

Του ανταποκριτή μας
Γ. ΓΑΛΙΑΝΟΥ

ΜΟΝΑΧΟ, ΙΟΥΝΙΟΣ

Πρώτα η βουβή έκπληξη και ύστερα ένα επιφωνήμα ευχαρίστησης: «Aaa!». Αυτή ήταν η αντίδραση του Ράινχαρτ Σικάτσεκ στην είδηση από την Αθήνα ότι ο πρώην βουλευτής Επικρατείας του ΠαΣοΚ Θεόδωρος Τσουκάτος είχε παραλάβει το 1999 1.000.000 μάρκα από τον τότε διευθυντή της Siemens Hellas Μιχάλη Χριστοφοράκο. «Καλό αυτό», πρόσθεσε ύστερα από σύντομη σιωπή. «Τώρα είναι η σειρά του Χριστοφοράκου να μιλήσει. Ως τώρα τα έριχνε όλα στον Μαυρίδη».

■ Ποιος έδωσε τα μάρκα

Ο κ. Σικάτσεκ έχει όντως κάθε λόγο να δείχνει ευχαριστημένος, αφού ήταν το πρώτο στέλεχος της Siemens που μίλησε για «λαδώματα» της εταιρείας του στην Ελλάδα. Και στα «λαδώματα», που χρηματοδοτούσε ο ίδιος, εικάζεται ότι ανήκει και το 1.000.000 μάρκα, για το οποίο μεσολάβησε ο κ. Τσουκάτος. Η εικασία έχει ως αφετηρία τη συμφωνία για τον εξοπλισμό των πυραύλων τύπου Patriot με ηλεκτρονικά συστήματα από το 1998· συστήματα που κατασκευάστηκαν στο εργοστάσιο της Siemens Hellas στη Θεσσαλονίκη. Η μίζα γι' αυτό ήταν 10% και ο κ. Σικάτσεκ την παρέδωσε, ύστερα από εντολή του κ. Χριστοφοράκου, στον συνεργάτη τους κ. Γκεμπάουερ στα τέλη του 1998. «Οι καταθέσεις και οι ημερομηνίες για τη δωροδοκία είναι καταγεγραμμένες στη δικογραφία του Σικάτσεκ» πιστοποίησε την Παρασκευή εκπρόσωπος της Εισαγγελίας του Μονάχου. Ο χρόνος παράδοσης της μίζας λοιπόν επιτρέπει να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι από αυτή προήλθε και η «δωρεά» για την οποία μεσολάβησε ο κ. Τσουκά-

Το πρώην στέλεχος της Siemens Ράινχαρτ Σικάτσεκ δικάζεται στη Γερμανία για το σκάνδαλο των «μαύρων ταμείων» της γερμανικής εταιρείας. Δεξιά, ο πρώην διευθυντής της Siemens Hellas κ. Μιχ. Χριστοφοράκος

τος – χωρίς να υπάρχει όμως γι' αυτό πλήρης βεβαιότητα. Το ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση υπήρξαν και «μίζες στις μίζες», ότι δηλαδή άλλο μέρος της προμήθειας δεν έφτασε ποτέ στους «δικαιούχους» της, όπως παρονέθηκαν οι τελευταίοι, είναι πάλι άλλη ιστορία.

Ανευ αντικειμένου αντιθέτως είναι, σύμφωνα με τους γερμανούς εισαγγελείς, η συσχέτιση – την οποία κάνει μερίδα του ελληνικού Τύπου – του εκατομμυρίου του κ. Τσουκάτου με τη συμφωνία Siemens - ΟΣΕ για τον εκσυγχρονισμό των ελληνικών σιδηροδρόμων. Η μίζα αυ-

τή, ύψους 3.000.000 ευρώ, «εξοφλήθηκε» το 2001 από τα ταμεία-«μαϊμούδες» του κ. Σικάτσεκ· δεν μπορεί λοιπόν να έχει σχέση με το «δώρο» που έκανε το 1999 ο κ. Χριστοφοράκος για το ΠαΣοΚ.

Ανεξαρτήτως πάντως από τις όποιες αναφορές, για τον κ. Σικάτσεκ ο κ. Χριστοφοράκος δεν ήταν μόνον ο κορυφαίος μάντζερ στη Siemens Hellas, αλλά και ο αδιαφιλονίκητος μαέστρος της μίζας – με αποκορύφωμα το σύστημα ασφαλείας της Αθήνας 2004, για το οποίο του είχε ζητήσει, μόνον τη χρονιά των Αγώνων, 10.000.000 ευρώ. «Λες και λάδωνε από έξη» λέει.

Από τη δικογραφία στη δίκη του Μονάχου, καθώς και από τις καταθέσεις πολλών μαρτύρων, προκύπτει ότι ο κ. Σικάτσεκ δεν ήταν πλήρως ενημερωμένος για τα «λαδώματα» στην Ελλάδα. Αυτό το παραδέχεται και ο ίδιος: κάθε κλάδος της Siemens, λέει, όπως η ιατρική τεχνική, οι αμαξοστοιχίες και η ενέργεια, διέθετε δικό του κύκλωμα «μαύρων ταμείων». «Υπήρχαν άλλοι 3 - 4 Σικάτσεκ» προσθέτει. «Δεν θα απορούσα αν άκουγα ότι ο Χριστοφοράκος έπαιρνε παρόμοια ποσά κι από αυτούς».

Οι πρόσφατες αποκαλύψεις

στην Ελλάδα επιβεβαιώνουν την ακρίβεια των παλαιότερων καταθέσεών του, είναι όμως αμφίβολο ότι θα τον ωφελήσουν στη δίκη του Μονάχου. «Ο κατηγορούμενος έχει δώσει υπεραρκετά δείγματα ειλικρίνειας» έλεγε ο συνήγορός του Ούβε φον Σάαλφελντ. «Ένα λιγότερο ή ένα περισσότερο δεν αλλάζει ουσιαστικά τη θέση του».

■ Έχει παραγραφεί το αδίκημα

Αναλλοίωτη παραμένει και η στάση των γερμανικών αρχών έναντι του κ. Χριστοφοράκου. Και αυτό παρά το γεγονός ότι ο τελευταίος, ως υπάλληλος της Siemens Γερμανίας αποσπασμένος στην Ελλάδα, υπάγεται άμεσα στη γερμανική Δικαιοσύνη. «Το αδίκημα σε σχέση με τον Τσουκάτο έχει παραγραφεί» έλεγε ο ίδιος εκπρόσωπος της Εισαγγελίας. «Επιπλέον, ως κατηγορούμενος στην Ελλάδα, δεν μπορεί να διωχθεί και στη Γερμανία λόγω της Συνθήκης του Σένγκεν, που απαγορεύει τη δίωξη του ιδίου προσώπου σε δύο χώρες-μέλη».

Η Εισαγγελία του Μονάχου, σύμφωνα με συνήγορο άλλου κατηγορουμένου, διαθέτει νέα στοιχεία για την ελληνική πτυχή της υπόθεσης, τα οποία δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμη από τις ελληνικές αρχές.

«Οι εισαγγελείς της Αθήνας ξεχνούν να ρωτήσουν» δήλωνε χαρακτηριστικά ο ίδιος. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τον εκπρόσωπο της Εισαγγελίας. «Η τελευταία φορά που τους δώσαμε πληροφορίες ήταν τον Μάρτιο, όταν ήταν εδώ μια ομάδα εισαγγελέων από την Αθήνα. Από τότε δεν προβήκαμε σε ενημέρωση. Αυτή δεν συμβαίνει αυτόματα, αλλά μόνον μέσω του αιτήματος της δικαστικής συνδρομής. Και ένα τέτοιο αίτημα δεν είδαμε από τότε».

■ Την Τρίτη ο κ. Τσουκάτος στον κ. Αθανασίου – Γιατί η Νέα Δημοκρατία δεν θέλει να ερευνηθεί η υπόθεση από τη Βουλή

Ρεπορτάζ ΜΑΡΙΑ ΤΣΩΛΗ

Η εμπλοκή του ονόματος του κ. Θ. Τσουκάτου, πρώην βουλευτού του ΠαΣοΚ και συμβούλου του πρώην πρωθυπουργού κ. Κ. Σημίτη, στα «μαύρα ταμεία» της Siemens αποτέλεσε «χτύπημα» για το ΠαΣοΚ αλλά θορύβησε ιδιαίτερω και τη Νέα Δημοκρατία η οποία δείχνει να μη θέλει με τίποτε η υπόθεση αυτή να ερευνηθεί από τη Βουλή. Και προς το παρόν δεν πρόκειται να συμβεί κάτι τέτοιο καθώς ο κ. Τσουκάτος, ο οποίος θα περάσει την Τρίτη το κατώφλι του εισαγγελικού γραφείου, να μην είναι πολιτικό πρόσωπο, δεν έχει όμως ποτέ διατελέσει υπουργός ώστε ο έλεγχος των πράξεών του να προϋποθέτει την αποστολή της σχετικής δικογραφίας στο Κοινοβούλιο, κατ' εφαρμογήν του νόμου περί ευθύνης υπουργών.

Ετσι ο κ. Τσουκάτος δεν θα δώσει τις εξη-

Παρέλαση υπόπτων από το γραφείο του εισαγγελέα

γήσεις του στη Βουλή αλλά στον εισαγγελέα κ. Π. Αθανασίου ο οποίος τον καλεί προκειμένου να δώσει διευκρινίσεις σχετικά με τα όσα και ο ίδιος έχει αποδεχθεί δημοσίως, ότι δηλαδή τον Δεκέμβριο του 1998 διά του διευθύνοντος συμβούλου της Siemens κ. Μ. Χριστοφοράκου, ο οποίος τον επισκέφθηκε στο γραφείο του, δέχτηκε την προσφορά της εταιρείας ύψους 1.000.000 μάρκων, υπέρ του ΠαΣοΚ, όπως επιμένει ο κ. Τσουκάτος, η οποία εισπράχθηκε με τη γνωστή διαδικασία των τραπεζικών λογαριασμών φίλων.

Ο κ. Τσουκάτος θα υποστηρίξει ότι δεν εί-

χε καμία απολύτως άλλη σχέση με τη διαδικασία της μεταφοράς των χρημάτων τα οποία δεν περιήλθαν ποτέ στα χέρια του, αλλά δόθηκαν στο ταμείο του κόμματος.

Στο πλαίσιο της έρευνας και μετά τις δημόσιες δηλώσεις του κ. Τσουκάτου, ο εισαγγελέας καλεί συμπληρωματικά την Τετάρτη και τον πρώην διευθύνοντα σύμβουλο της Siemens κ. Μ. Χριστοφοράκο προκειμένου να ζητήσει τη θέση του σχετικά με το περιστατικό της συνάντησης που περιγράφει ο κ. Τσουκάτος, δεδομένου μάλιστα ότι δεν είχε αναφερθεί σε αυτό κατά τις προη-

γούμενες δύο φορές που εκλήθη από τον εισαγγελέα με την ιδιότητα του υπόπτου.

Από το γραφείο του εισαγγελέα θα «παρελάσουν» την εβδομάδα αυτή ακόμη επτά ύποπτοι. Πρόκειται για τα πρόσωπα στα ονόματα των οποίων αντιστοιχούσαν οι επτά λογαριασμοί όπου μεταφέρθηκε, από τον λογαριασμό του χίου επιχειρηματία κ. Ηλ. Πιταούλη, το ποσό του 1.000.000 μάρκων το οποίο συνέχεια, μέσα σε βαλίτσες και αποσπασματικά, διοχετεύθηκε στο ταμείο του ΠαΣοΚ, όπως λέγεται ότι καταθέτει ο έτερος των μεσολαβητών κ. Στ. Βίος.

Η έρευνα για τα «μαύρα ταμεία» της Siemens μπορεί να παραμένει ακόμη στα χέρια του εισαγγελέα, ωστόσο έχει αρχίσει να στρέφεται γύρω από πολιτικά πρόσωπα ή πρόσωπα που βρίσκονται στο στενό περιβάλλον πολιτικών. Το πού θα καταλήξει δεν το γνωρίζει ακόμη κανείς. Το μόνο σίγουρο είναι ότι θα «πάρει παράταση».

Του **ΑΝΤ. ΚΑΡΑΚΟΥΣΗ**

ΒΑΡΙΑ πέφτει η σκιά του σκανδάλου της Siemens στην πολιτική ζωή της χώρας. Είναι οι διαστάσεις του σκανδάλου τέτοιες και τόσο ευρεία η διάχυση των «μαύρων» χρηματοδοτήσεων, που ευθέως παραπέμπουν

στην Ιταλία της δεκαετίας του 1990, όταν κατ' αντίστοιχο τρόπο εξελίχθηκε η υπόθεση «καθαρά χέρια» και τα πρόσωπα της πολιτικής, ακόμη και τα επιφανέστερα, βρέθηκαν αντιμέτωπα με βαρύτατες κατηγορίες. Παρόμοιο ντόμινο αποκαλύψεων απειλεί τώρα και την ελληνική πολιτική ελίτ. Για πρώτη φορά

στη χώρα μας ομολογούνται παράνομες χρηματοδοτήσεις προς κόμματα και πρόσωπα. Ως τώρα ακόμη και οι λεγόμενοι ασθενείς κρίκοι δεν «έσπασαν», δεν μαρτυρούσαν διαμεσολαβήσεις ή εξυπηρετήσεις. Πιθανώς επειδή ένιωθαν ασφαλείς και βέβαιοι ότι δεν θα τιμωρηθούν.

■ Το ντόμινο των αποκαλύψεων απειλεί το πολιτικό σύστημα καθώς για πρώτη φορά στη χώρα μας ομολογούνται παράνομες χρηματοδοτήσεις προς κόμματα και πρόσωπα

Τι θα φέρει το τσουνάμι του σκανδάλου

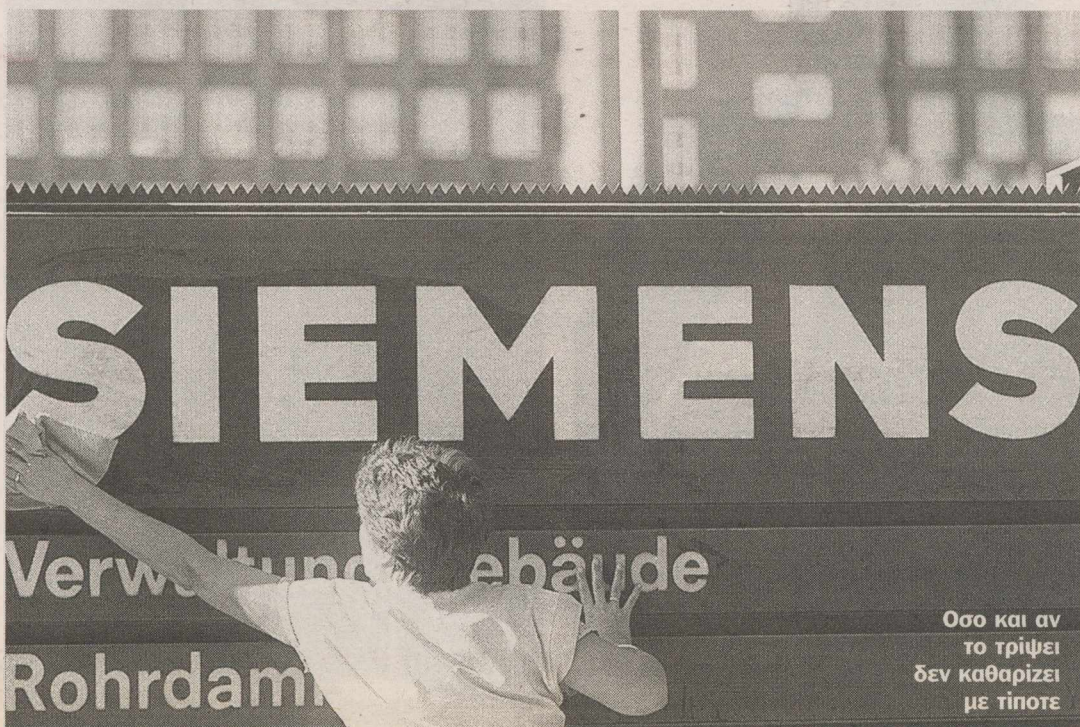
Στην παρούσα συγκυρία φαίνεται ότι οι ασθενείς κρίκοι του συστήματος δεν αντέχουν, ίσως το ίδιο το σύστημα να μην έχει δυνάμεις αντίστασης. Ετσι, πολλοί διαβλέπουν ότι το προσεχές διάστημα τα απειλούμενα πρόσωπα θα αρχίσουν να «δίνουν» στην κυριολεξία φίλους και αδελφούς, προκειμένου να γλιτώσουν της φυλακής τα σίδερα.

Βάσει των παραπάνω ενδείξεων, ακόμη και οι ψυχραιμότεροι της πολιτικής αισθάνονται ότι η δικαστική έρευνα και τα εισαγόμενα – μη αμφισβητούμενα ως προς την ακρίβειά τους – στοιχεία οδηγούν σε πρωτοφανή κρίση το σύστημα της Μεταπολίτευσης. Ορισμένοι μάλιστα μιλούν για διαδικασία εκθεμελίωσης.

Σε κάθε περίπτωση, οι περισσότεροι νιώθουν έντονο το βάρος της κοινής γνώμης. Αντιλαμβάνονται ότι οι πολίτες έχουν ήδη βγάλει τα συμπεράσματά τους, όπως προκύπτει από τους γενικευμένους χαρακτηρισμούς που επικρατούν στις πόλεις και στα χωριά.

Το απολύτως απαξιωτικό «όλοι τα παίρνουν», που καλύπτει σχεδόν ολόκληρο το φάσμα του πολιτικού τόξου, ακούγεται ολοένα και συχνότερα στα καφενεία της χώρας, καθιστώντας σχεδόν ανέφικτη την υπεράσπιση του «ανυπεράσπιστου» μεταπολιτευτικού συστήματος.

Σε αυτές τις συνθήκες οι απόπειρες των κκ. Καραμανλή και Παπανδρέου να υποδυθούν τους «ηθικούς εκκαθαριστές» μοιάζουν ατελείς και προδιαγεγραμμένη θεωρείται η τύχη τους. «Θα αποτύχουν»

“Και οι ψυχραιμότεροι της πολιτικής αισθάνονται ότι η δικαστική έρευνα και τα εισαγόμενα – μη αμφισβητούμενα ως προς την ακρίβειά τους – στοιχεία οδηγούν σε πρωτοφανή κρίση το σύστημα της Μεταπολίτευσης”

λένε οι γνωστοί, επειδή η σχέση και η επαφή τους με το αμαρτωλό μεταπολιτευτικό μοντέλο χρηματοδότησης των κομμάτων είναι σταθερή και αδιάφυστη.

Και επιμένουν ότι όποιες προσπάθειες και αν καταβάλουν οι δύο ηγέτες στο πλαίσιο της κρισταμένης δομής των κομμάτων τους, το μετα-

πολιτευτικό σύστημα δεν θα μπορέσει να ανταποκριθεί. «Είναι τελωμένο» λένε χαρακτηριστικά οι γνωρίζοντες και επιμένουν ότι έχουμε ήδη εισέλθει στη διαδικασία γέννησης του καινούργιου, τη μορφή του οποίου κανείς δεν γνωρίζει.

Κατά τα φαινόμενα, στις επικρατούσες συνθήκες απαξίωσης

το επερχόμενο διάδοχο σχήμα πιθανώς και να αποδειχθεί αθλιότερο του υπάρχοντος, καθώς θα αναδειχθεί σε κενό αξιών και πιθανώς να θελήσει να επιβάλει τις δικές του, που πολύ θα απέχουν από τα κοινώς αποδεκτά δημοκρατικά ήθη και ιδεώδη.

Γενική πάντως είναι η πεποίθη-

ση ότι ο Καιάδας της Siemens θα αποκαλύψει τέρατα και εκτρώματα. Ακόμη και μια ενδεχόμενη εκδοχή μπερλουσκονισμού, θα ενσωματώνει τα ιδιαίτερα ελληνικά χαρακτηριστικά, θα παραπέμπει σε πειρατικό σκάφος, παρά σε σύστημα δημοκρατικής διακυβέρνησης.

Βάσει των παραπάνω φόβων και προβληματισμών, αρκετοί της Πολιτικής αναζητούν ήδη τις γέφυρες μιας ομαλής μετάπτωσης από το παλιό στο καινούργιο.

Πιστεύουν, παρά τα αντιθέτως εκπεμπόμενα, ότι η ελληνική κοινωνία είναι πιο υγιής από την παλιά και πως στις τάξεις της διατηρούνται ισχυρές σχολάζουσες κοινωνικές δυνάμεις, ικανές και δυνάμενες να φέρουν την ανανέωση και την αλλαγή στη χώρα. Το ζήτημα είναι πώς αυτές θα ενεργοποιηθούν, πώς θα έλθουν στο προσκήνιο, ποια πρόσωπα θα καταφέρουν να προκαλέσουν την αφύπνισή τους.

Το δυστύχημα είναι ότι το αναδεικνύόμενο πολιτικό πρόβλημα της χώρας συμπίπτει με την εξελισσόμενη και συνεχώς επιδεινούμενη οικονομική κρίση. Το προσεχές διάστημα ο πληθωρισμός θα συνεχίσει να ανεβαίνει, τα δημόσια οικονομικά θα γίνουν πιεστικότερα, το παραγωγικό κενό εμφανέστερο και κατά συνέπεια οι διεκδικήσεις του πλήθους εντονότερες. Εχει παρατηρηθεί ότι οικονομική δυσχέρεια συνδυαζόμενη με πολιτική αστάθεια δεν δίδει και τις καλύτερες λύσεις. Δυστυχώς οι οικονομικές και πολιτικές συνθήκες ευνοούν τη μετάπτωση προς ένα αδιεξέλεστο του σημερινού συστήματος.

■ Οι κατηγορίες περί κατάχρησης εξουσίας και η δύσκολη συγκατοίκηση του «στρατηγού» με τον κ. Σκανδαλίδη

Γιατί ο κ. Σημίτης «έκοψε» τον κ. Τσουκάτο το 2000

Ρεπορτάζ **Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**

Μπορεί η Ελλάδα να πορεύεται διαχρονικά μέσα σε ένα τοξικό νέφος φημών σχετικά με την ηθική ακεραιότητα των πολιτικών, ποτέ όμως πολιτική προσωπικότητα δεν παραδέχθηκε δημοσίως ότι «τα πήρε για το κόμμα». Στο γραφείο του κ. Κ. Σημίτη στην οδό Ακαδημίας η δήλωση του κ. Θ. Τσουκάτου για τη «χορηγία» ύψους 1 εκατομμυρίου μάρκων από τη Siemens προκάλεσε ισχυρή αρνητική έκπληξη.

Η θέση του πρώην πρωθυπουργού για την «υπόθεση Τσουκάτου» είναι σαφής και ξεκάθαρη. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες ο κ. Σημίτης δεν αρνείται στους συνομιλητές του ότι ο κ. Τσουκάτος υπήρξε ένας ιδιαίτερα ικανός συνεργάτης του, ένα στέλεχος με εργατικότητα και υψηλή αποτελεσματικότητα. Τονίζεται όμως ταυτόχρονα – και μάλιστα με έμφαση – ότι το

2000 ο πρώην πρωθυπουργός διέκοψε κάθε επαφή μαζί του.

Ποτέ δεν δόθηκε πλήρης εξήγηση για την προ οκταετίας διακοπή των σχέσεων Σημίτη - Τσουκάτου. Καθώς την ίδια περίοδο εστάλη σε «πολιτική εξορία» και ο κ. Α. Μαντέλης, πρώην υπουργός των κυβερνήσεων του ΠαΣοΚ εκφράζουν όλα αυτά τα χρόνια σε κατ' ιδίαν συζητήσεις τους ότι η πραγματική αιτία της απομάκρυνσης ήταν οι φήμες για τη δραστηριότητα και τη συμπεριφορά των εν λόγω στελεχών.

Συnergάτες του πρώην πρωθυπουργού δεν αρνούνται σήμερα ότι συγκεκριμένες πληροφορίες έφτασαν στο Μέγαρο Μαξίμου. Προσθέτουν όμως ότι δεν υπήρχε οποιαδήποτε τεκμηριωμένη πληροφορία περί χρηματισμού. Η αιτία της ρήξης με τον κ. Τσουκάτο επικεντρώνεται στην «κατάχρηση εξουσίας» στην οποία προχωρούσε συστηματικά ο αυτοαποκαλούμενος «στρατηγός» – ιδιαίτερα μετά το 1998. «Έκανε συ-

ναντήσεις με παράγοντες του δημοσίου βίου και παρουσιάζονταν ως εκπρόσωπος του Σημίτη χωρίς να είναι» λένε.

Η «κατάχρηση εξουσίας» από τον κ. Τσουκάτο και η «αυτονόμησή» του επηρέαζαν ακόμη και τη λειτουργία της Χ. Τρικούπη. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, η «συγκατοίκηση» του κ. Τσουκάτου με τον κ. Κ. Σκανδαλίδη κατέληξε να είναι τόσο εκρηκτική ώστε ο τότε Γραμματέας του ΠαΣοΚ επισκέφθηκε τον κ. Σημίτη το φθινόπωρο του 2000 και του εξέφρασε την απόφασή του να παραιτηθεί αν δεν απομακρυνόταν ο κ. Τσουκάτος.

Σύμφωνα με πληροφορίες, ο κ. Σημίτης διαφωνεί σήμερα με τον χειρισμό του σκανδάλου της Siemens από τη Δικαιοσύνη καθώς θεωρεί ότι δεν υπηρετείται ο στόχος της διαφάνειας και της ταχείας διαλεύκανσης. Επιπλέον, φέρεται να υποστηρίζει ότι θα έπρεπε να ασκηθεί δίωξη και στην ίδια τη Siemens καθώς η διερεύνηση των

αξιόποιων πράξεων της εταιρείας στην Ελλάδα δεν μπορεί να εξαντλείται στη δίωξη των διευθυντικών στελεχών της. «Αυτό θα έκανε μια υπερήφανη χώρα, μια χώρα με αυτοπεποίθηση» φέρεται να είπε. Επιπλέον επισημαίνει ότι η «διασπορά φημών» από διάφορα κέντρα και η διαφάνεια με δόσεις υπονομεύει την ακεραιότητα και την αξιοπιστία της Δικαιοσύνης και δηλητηριάζει την πολιτική ζωή με απόλυτη ευθύνη της κυβέρνησης.

Πάνω απ' όλα ο κ. Σημίτης θεωρεί ότι η «υπόθεση Siemens» αμαυρώνει μια περίοδο «εθνικής αυτοπεποίθησης» η οποία θα έπρεπε να αποτελεί πρότυπο για την Ελλάδα. Γι' αυτό και επιμένοντας στον πολιτικό σχεδιασμό του προετοιμάζει μια ολοκληρωμένη πολιτική τοποθέτηση για όλες τις τελευταίες εξελίξεις, την οποία θα εντάξει στην προγραμματισμένη ομιλία του στην εκδήλωση του ΟΠΕΚ στον Πύργο στις 4 Ιουλίου.